

Na sommeskem bojišču, divjajo grozni boji.

VSE NEMŠKO PRIZADEVANJE JE BILO ZAMAN. — ANGLEŠKA ARTILERIJA JE PREPREČILA NAPAD. — BAJONETNI BOJI ZA BOUCHAVESNES. — DEŽ OVIRA ANGLEŠKE OPERACIJE. — DOKUMENT, KI DOKAZUJE, DA NEMCEM PRIMANJKUJE MUNICIJE IN OROŽJA. — BERLIN POROČA O MALEM USPEHU PRI VERDUNU. — IZJAVA ANGLEŠKEGA VOJNEGA PODTAJNIKA.

Pariz, Francija, 20. septembra. — Grozoviti boji so divjali celo preteklo noč in cel dan na sommeskem bojišču.

Nemci so vprizarjali ljute napade na gen. Fochove čete na dve milj dolgi fronti. Vsi nemški napadi so bili brezuspešni. Enkrat so Nemci sicer prišli do prvih hiš v Bouchavesnesu, toda Francozi so jih potem z bajoneti nazaj zapodili.

Vojni urad danes v svojem uradnem poročilu te nemške poskuse takole opisuje:

— Severno od Somme so danes Nemci poskušali spraviti nas iz novih pozicij. Ki smo jih bili nedavno zavzeli. Bitka je trajala od 9. ure zjutraj pa do noči. Napadali so na pet kilometrov dolgi fronti, in sicer od Prieza pa do južnega dela L'Abbe gozda.

Sovražne mase so se zaganjale vnovič in vnovič, pričemer jim je pomagala artilerija. Naše čete so se zoperstavljale hrabro. Največ smo se posluževali strojnih pušk. Obdržali smo vse pozicije.

Bitka je bila zlasti ljuta v okolici Briez farne in Bouchavesnesa. Pri Briezu smo strli in odbili eden za drugim štiri nemške napade. Bitka se je vršila na truplih padlih vojakov.

Pri Bouchavesnesu je imel sovražnik nekaj uspehov; tam je ob eno popoldne stopil v vas, toda naše čete so ga zapodile nazaj z bajoneti. V naših rokah je ostalo petdeset vjetnikov, med njimi tudi nekaj častnikov.

Glasom časniških poročil, kakor tudi poročil glavnega stanu je imel sovražnik velikanske izgube.

Nemški nočni napadi so se vršili ravno tam, kot prejšnji. Vsi napadi so imeli namen, da bi dobile nemške čete zopet kontrolo nad Peronne-Baupause cesto.

London, Anglija, 20. septembra. — Na angleškem delu sommeskega bojišča je deževalo, vsled česar ni bilo mogoče infanteriji ničesar storiti. Pač pa je streljala artilerija; angleške čete so vjele v nekem lokalnem boju sto nemških vojakov.

Ponoči so poskušali Nemci vprizariti napad, toda to jim je takoj preprečila angleška artilerija.

V angleškem uradnem poročilu je danes tudi sledeče navedeno:

— Naše čete so dobile v roke nek dokument, ki je bil podpisan od bivšega nemškega načelnika generalnega štaba, ki je datiran z 24. avgustom. Dokument se glasi:

Zadnje čase je bilo uničenih veliko več pušk kot jih je mogoče producirati. Isto velja za streljivo. Naše rezerve municije nito tako velike, da bi se lahko z municijo prosto razpolagalo. Zategadelj je dolžnost vseh delov armade — ne samo artilerije — da se na to ozira in se potem ravna. Vsi deli armade se morajo prizadevati, da se ne bo porabilo več vojnega materiala kot je neobhodno potrebno.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. — Nemško uradno poročilo glede bojev na sommeskem bojišču se glasi:

Armadna skupina princa Ruperta: Tukaj se ni zgodilo nič posebnega. Posamezne sovražne napade se je zavrnilo. Pri Fliersu smo imeli nekaj uspeha z ročnimi granatami. Več francoskih napadov pri Clery-ju je bilo uspešno odbitih.

Armadna skupina prestolonaslednika Viljema: Na zahodnem pobočju Le Mort Homme so naše čete zapodile Francoze iz zakopov; zakope smo obdržali. Vjeli smo osemindvajset nemških vojakov ter zaplenili osem strojnih pušk.

V ponedeljek so naše čete vjele pri Champagne šestindvajset francoskih in ruskih vojakov.

London, Anglija, 20. septembra. — Lord Derby, angleški vojni podtajnik, je danes sprejel več ameriških častnikov, katerim je dal izjavo, ki je nenavadna v naslednjem. Lord Derby se je ravnokar vrnil z zahodne fronte, kjer je bil v sestanku z angleškim generalom Haigom in francoskim gen. Joffrom.

— Mi imamo zdaj v Evropi armado z boljimi topovi in boljimi puškami ter boljšo municijo kot kaka država. Vendar kljub temu, da sem tega mnenja, se nikakor ne strinjam z ljudmi, ki pravijo, da bo konec vojne v šestih mesecih. Prepričan sem, da bo treba vojnemu nadaljevati čez zimo kajti pomisliti se mora, da se mi borimo proti najboljši organiziranemu narodu na svetu. Pred dvema letoma je imela Nemčija veliko priložnost, da bi zmagala, toda zdaj je drugače. Moj načrt je, da bomo mobilizirali vsakega moža izpod 60. leta, tako, da se bo vsak boril ali pa delal municijo.

Mehiške zadeve.

Poročilo, da je Villa zavzel Chihuahua je bilo Hearstovo, izjavljeno v New Yorku.

Včeraj popoldne so tekali po cestah prodajalci časopisov s Hearstovimi posebnimi izdajami, češ, da je mehiški bandit Villa zavzel Chihuahua in da prodira proti Juarezu.

Hearst je znani lastnik mnogih časopisov v katerih se zavzema za to, da bi Združene države napadle Mehiko in jo osvojile, kajti on ima v Mehiki velike rudnike in posestva.

New London, Conn., 20. septembra. — Luis Cabrera, načelnik mehiške delegacije pri mehiško-ameriški konferenci, ki se ravnokar vrši tukaj, je včeraj izjavil, da je poročilo, da je bandit Villa zavzel mesto Chihuahua izmišljeno. On je dobil od mehiškega konzula v El Pasu, Tex., poročilo, da je Chihuahua še vedno v rokah generala Trevina.

Vprašanje, kdaj bodo Združene države odpoklicale čete iz Mehike, se je zopet preložilo, in sicer vsled novih aktivnosti Ville.

Nemški submarin v bližini Združenih držav.

Nemški submarin, mogoče "Bremer", mogoče "Amerika" ali pa "Deutschland", se nahaja baje v bližini Združenih držav. Pričakuje se, da bo submarin še najbrže danes v Baltimore ali pa v New Londonu.

Poluradna poročila iz virov, ki so vedno v zvezi z nemškimi poslatištvi, se glase, da je submarin komaj 300 milj od ameriške obale.

Nemški agentje nekaj govorijo, da bi moral biti submarin že okoli 13. septembra tukaj. Gotovo se je zakasnil?

Dementirana vest.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. Poročilo, ki so ga razstrosili v svet zavezniki, da je pogorela v Frankfurtu na Maine postaja za letalce, je neresnično. — Naravnost smešna je trditev, da je pri tej priliki zgorelo nad petdeset nemških zrakoplovov.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vlad negotovnega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe sprejemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VOLED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati smerejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljko toliko časa, da se izplača na določeni nalog. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:			
\$	5	10	15
5...	85	120	1620
10...	150	190	1755
15...	220	140	1890
20...	285	150	2025
25...	355	160	2160
30...	420	170	2295
35...	490	180	2430
40...	555	190	2565
45...	625	200	2700
50...	690	250	3375
55...	760	300	4050
60...	825	350	4725
65...	895	400	5400
70...	960	450	6075
75...	1030	500	6750
80...	1095	600	8100
85...	1165	700	9450
90...	1230	800	10800
100...	1350	900	12150
110...	1485	1000	13500

Ker se zdaj čisto denarja skoraj vsak dan manjaja, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi denar kaj več, včasih pa tudi kaj manj. Lest dajmo na napad postaviti par dni manjše in večje, tako da denar vidi v raki, in pri nas čisto manjše in večje spremembe.

Stavka v New Yorku.

Gompers je na delu. — Boji s policijo. — Napad na kare. — Stavka iz simpatije je mogoča.

Včeraj so se v New Yorku zbrali delavski zastopniki, pri katerem so se posvetovali glede stavke iz simpatije do stavkajočih železniških delavcev.

Gompers, predsednik Ameriške delavske federacije, je rekel, da da železniški uniji na razpolago vsa poštena sredstva, ki jih ima, da se bo cela stvar že enkrat končala. Promet je bil včeraj nekoliko slabši kot je bilo v navadi zadnje dni.

Preko neke postaje na tretji Avenue je šlo mimo v pol ure le pet brzovlakov in en lokalni. Ako bi bil promet normalen bi jih moralo iti v tem času šestindvajset, namreč lokalnih in ekspresnih vlakov.

Stavkarji in drugi delavci so tekom včerajšnjega dne večkrat napadli kako karo s kamenjem in kuli, kar je seveda obžalovanja vredno.

Nek policaj je bil težko ranjen na glavo, kajti stavkarji so bili razjarjeni, ko so pričeli policaji nad njimi s krepelci vihteti in jim groziti s samokresi.

Arbitrirani je bilo par sto. Danes bo šlo na delo okoli 5000 "piketov".

Zavezniki so izgubili pol milijona mož na Sommi.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. Angleško-francoske izgube na sommeskem bojišču znašajo od 1. julija do zdaj okoli pol milijona, kot so izračunali uradniki pri poročevalnih agencijah.

Izmed teh je angleških 350.000. S temi žrtvami so zavezniki dosegli, da so pridobili tri odstotke od Nemcev osvojenega ozemlja v Franciji in Belgiji.

Governorjev vlak je sadel v motorni voz.

Včeraj popoldne je sadel poseben vlak governorja Whitmana v motorni voz Welz & Zerweck Brewing Co., vsled česar sta bila ubita dva moža.

Nesreča se je zgodila v Calvertonu, L. I.

Kdo je zakrivil nesrečo se zdaj še ni dognalo.

Kompromis.

London, Anglija, 20. septembra. Znano je, da so angleški železniški delavci zahtevali priboljšanja plač ali pa, da vzame vlada v roke kontrolo cen življenjskih potrebščin.

Zdaj se je doseglo med delavci in železnico kompromis, da se bo delavcem dajalo dvojni bonus od vojnih dobičkov.

Ji je ukradel lase.

Port Cester, 20. septembra. — Ko je sedemnajstletna Miss Isabelle Knolton, ki je znana tukaj kot najlepša deklica, spala, se je prikradel v soko nek neznan človek, ki ji je odrezal lase, ki jih je imela spleten v dve dolgi kiti.

To je zdaj že drug sličen slučaj.

Odlikovanje.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. Nemški cesar je podelil generalu Maksimiljanu Laffertu red "Pour le Merit".

Paraliza.

Tekom včerajšnjega dne je bila prijavljena 18 novih slučajev. To raj število slučajev vidno pada, medtem je pa število smrtnih slučajev povprečno vedno enako.

V New Yorku je bilo 8,818 slučajev, med katerimi je bilo 2207 smrtnih.

Albany, N. Y., 20. septembra. — V državi New York, izvzemši mesto New York, se je pojavilo ravno 3000 slučajev tekom celotnega časa, odkar razsaja bolezen.

Tekom današnjega dne se je pojavilo 25 novih slučajev, smrtnih ni bilo.

Trenton, N. J., 20. septembra. — Naznanjenih je 38 novih slučajev. Tudi v državi New Jersey bolezen pojema.

Z ruske fronte.

Turki, Avstriji in Nemci proti Rusom. — Rusko uradno poročilo. — Ničesar posebnega v Galiciji.

Petrograd, Rusija, 20. septembra. — Z volinskega, gališkega in karpatskega bojišča ni skoraj nobenih poročil. — Ruski generalni štab naznauja, da se ni na gališkem bojišču zadnjih štiriindvajset ur ničesar posebnega pripetilo.

Carigrad, Turčija, 20. septembra. — Vrhovno poveljstvo turške armade naznauja:

Naše čete, ki se bore ob strani avstrijskih vojakov v Galiciji so od 16. do 19. septembra odbile vse sovražniške napade. Kljub temu, da je bil sovražnik v veliki premoči in da je žrtvoval silne množine ljudi, ni mogel ničesar opraviti.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. Nemško armadno poveljstvo razglasi:

Rusi so bili zadnje dni večkrat napadli postojanke generala Marwitz, pa so se morali vselej z velikimi izgubami umakniti. Večkrat se je celo zgodilo, da ruska infanterija ni hotela zapustiti strelnih jarkov in napasti naših vojakov. V takem slučaju je ruska artilerija streljala na svoje lastne čete.

Armadna skupina avstrijskega prestolonaslednika: — Ob reki Narajevski se boji napadalujejo. — Dozdaj se nam je posrečilo odbiti še vse ruske napade.

Carigrad, Turčija, 20. septembra. — Preko Amsterdama poročajo, da so vjele Turki v svoji zadnji ofenzivi v Galiciji 600 ruskih vojakov in zaplenili precej vojnega materiala. — Odločilna bitka je trajala osemindvajset ur.

Pet milicarjev je umrlo na meji tekom enega tedna.

San Antonio, Tex., 20. sept. — Tekom zadnjega tedna je umrlo na meji pet milicarjev. Štirje vsled poškodb, ki so jih dobili, odkar so na meji, eden pa vsled vnetja slepice.

Armadni zdravnik je naznanil, da je zdravstveno stanje milice ugodno.

Krompir se bo podražil.

St. Paul, Minn., 20. septembra. Cena krompirja bo kmalo narasla na \$2.50 za bušel. Letina je bila primeroma zelo slaba. Listi in stbla so bila lepa, ko so pa začeli okopavati, ni bilo skoraj nič krompirja.

Bolna ženaka se je umorila.

Olean, N. Y., 20. septembra. — Vsled bolezni je zblaznela Mrs. Edward Straher, žena premožnega trgovca, in se je s strelom umorila.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljavah; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okroglo svoto, kot na primer: K 100, 200, 300 itd. do K 10.000.

Brezplačne pošiljke gredo vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljke dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgodilo se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezplačnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča saksnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: pošlji naj se po brezplačnem brzojavu.

Denar za brezplačne brzojavke pošiljate po poštne Money Order ali pa gotov denar v priporočeni pisni, ne pa potom privatnih čekov.

FRANK SAKSER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Spor med Grško in Nemčijo. Vroča bitka v Dobrudži.

NEMCI POROČAJO, DA SO BILI V BITKI PRI DOBRUDŽI RUSI IN RUMUNI POPOLNOMA PREMAGANI. — PRI ČRNI VODI IN PRI KOŠTANCI SO DOBILI RUSI ZELO VELIKA OJAČENJA. — GRŠKA VLADA JE BAJE POSLALA BOLGARSKI IN NEMČIJI ULTIMATUM. — NOVA BLOKADA. — KALOGEROPOULOS SE NI PRIPOZNAN. — KRALJ KONŠTANTIN.

London, Anglija, 20. septembra. — Iz zadnjih dogodkov je razvidno, da je vojna med Nemčijo in Grško neizogibna. Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Aten poročilo, da je grški ministrski predsednik Kalogeropulos poslal Nemčiji in Bolgarski ultimatum, na katerega morata odgovoriti najkasneje do petka zvečer. Ako ne bo do petka zvečer povoljnega odgovora, se bodo sovražnosti takoj začele.

V ultimatumu je zahteval, da mora Nemčija takoj poslati nazaj četrti grški armadni zbor, ki se je nahajal v velikih stiskah pri Kavali in prosil nemško poveljstvo pomoči. Nemški poveljnik je grškim vojakom s tem pomagalo, da jih je poslal v Nemčijo.

Tozadevno poročilo še ni potrjeno. Dopisnik Renterjeve agenture ne omenja ničesar o kakem ultimatumu, pač pa pravi, da je stavila grška vlada Nemčiji nekaj zelo ostrih zahtev, katerim bo morala ugoditi, če si ne bo hotela nakopati novega sovražnika na vrat.

Vsa nemška poročila, da se je četrti grški armadni zbor udal Nemcem, so neresnična. Resnica je, da so Nemci grške vojake enostavno obkolili, vjeli in poslali v Nemčijo.

Pariz, Francija, 20. septembra. — "Journal Officiel" poroča sledeče:

— V soboto je bila razglašena nova blokada vseh grških pristanišč. Grkom preostajata dve poti: umreti lakote ali se pa pridružiti zaveznikom in napovedati Nemcem vojno.

Ministrski predsednik Kalogeropulos, katerega zavezniki še niso pripoznali, se je včeraj posvetoval z grškim kraljem. O čem sta razpravljala, se dozda še ni moglo dognati.

Zavezniki najbrže nameravajo strmoglaviti sedanje ministrstvo ter s svojim uplivom osnovati novo, ki se bo z njimi popolnoma strinjalo.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade naznanja, da se je razvila v Dobrudži strahovita bitka, v kateri so bili zavezniki popolnoma poraženi.

Avstrijske čete so pregnale Rumune preko prelaza Szurduk v Transilvaniji. Rusi so začeli koncentrirati veliko množino svojih čet pri Črni Vodi in pri Konstantinici.

Preko Szurduk prelaza so Rumuni najprej vdrli v Sedmograško.

Sofija, Bolgarsko, 20. septembra. — Vrhovno poveljstvo bolgarske armade je izdalo danes sledeče uradno poročilo:

— Ob Donavi vlada mir. Velika bitka, ki se je razvila na črti Marahui-Monuk-Arabadži-Kokardža-Kapadin-Tuzla se za nas prav ugodno razvija.

Ob obali Črnega morja se ni ničesar posebnega pripetilo.

Bukarešt, Rumunsko, 20. septembra. — Vrhovno poveljstvo rumunske armade naznanja, da so priborili Rumuni v zadnjih bojih v Dobrudži več lepih uspehov. Boji so se vršili v okolici Enigea, devetnajst milj južno od železniške proge Konstanca in Črna Voda.

Berlin, Nemčija, 20. septembra. — Rumunsko časopisje poroča precej natančno o napadu nemških Zeppelinov na Bukarešt. Fasada poslopja, v katerem je nastanjen vojno ministrstvo, je baje popolnoma razdejana. Neka bomba je padla na hišo ruskega vojaškega atašeya in jo precej poškodovala.

Sofija, Bolgarsko, 20. septembra. — Poveljstvo bolgarske armade poroča:

— V vzhodni planoti Belašica so naše čete premagale sovražnika ter zavzele štiri vasi: Šojogovo, Manico, Doljni Porog in Gornji Porog. V Gornjem Porogu so pustili Italjani sto pušk.

V okolici Florine se boji še vedno nadaljujejo. Vsi poskusi ovražnika, da bi se polastil višine Kajmakalan, so ostali brezuspešni. V dolini Moglenice na obeh straneh reke Vardar se vrše vroči artilerijski spopadi.

Ob reki Štrumi in ob obali Egejskega morja je položaj neizpremenjen.

Rim, Italija, 20. septembra. — Italjanske čete, ki so prodirle pri pogorju Veleš, so bile prisiljene umakniti se. Umaknile so se za železniško progo Doiran-Demir-Hisar.

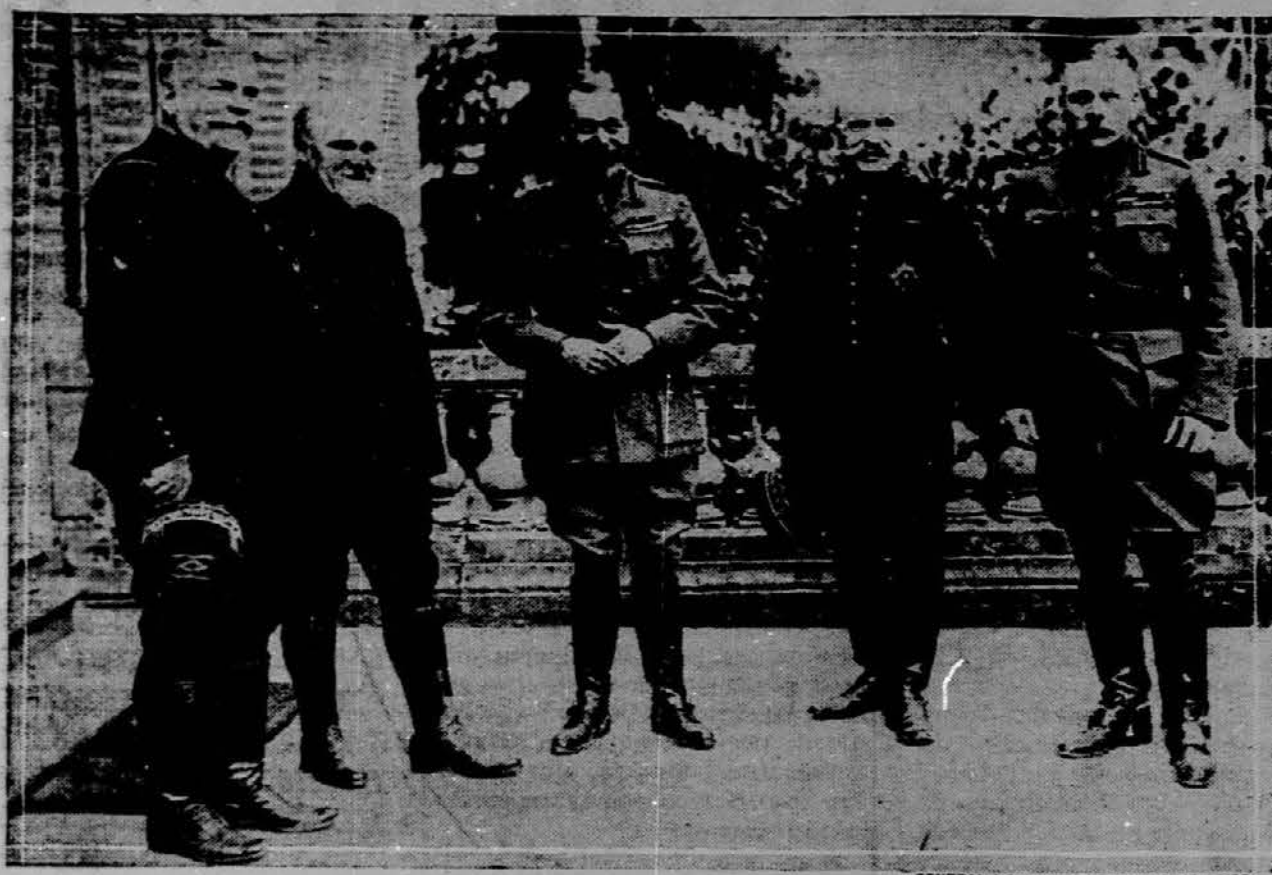
Pariz, Francija, 20. septembra. — V Florini so zavzele zavezniške čete še par hiš, v katerih so se Bolgari trdovratno branili. Posrečilo se jim je vjeti sto bolgarskih vojakov in zapleniti veliko vojnega materiala.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
(a corporation)**FRANK SAKSER, President,**
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$300
Za pol leta 150
Za celo leto za mesto New York... 4.00
Za pol leta za mesto New York... 2.00
Za Evropo za vse leto 2.50
Za Evropo za pol leta 1.50
Za Evropo za četrt leta 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedeljno in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
Issued every day except Sunday and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priročujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje bi-
vališče naznači, da hitreje do-
demo naslovniku.Dopisim in pošiljatelj naradite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.**Nove spletke.**Komaj je napetost med Združe-
nimi državami in Mehiko nekoliko
popustila, je že začela naša im-
perialistična vlada spravljati deželo
v nove zapletljive. Pred kratkim
je sklenila z vlado srednje-ameri-
ške republike Nicaragua pogodbo,
ki določa, da bodo dobile Združe-
ne države proti plačilu treh mil-
ionov dolarjev pravico zgraditi
skozni Nicaragujo prekop. Pri tem
prekopu, ki bi vezal oba oceana,
bi se uporabilo reko San Juan.Nadalje naj bi dobile Združene
države pravico, zgraditi ob zalivu
Fonseca, ob zapadni obali Nicara-
guje mornariško postajo, katere na-
loga bi bila štiti omenjeni pre-
kop.Da se stvar lažje razume, je tre-
ba povedati, da Združene države
ne nameravajo zgraditi skozni Nicara-
gujo novega prekopa, ki bi bilo
nekako konkurenčno podjetje Pa-
namskemu prekopu.Ne, stvar je drugačna. Nicara-
gua je edina dežela, kjer se še za-
more rgraditi tak prekop kot je
Panamski. Ta pogodba med Zdru-
ženimi državami in Nicaragujo ima
namen le preprečiti, da bi kakšna
druga država ne gradila prekopa
in s tem delalo konkurenco Panam-
skemu.Do tu že se gre. Naenkrat so pa
vložile tri centralno-ameriške dr-
žave, Costa Rica, Honduras in Sal-
vador proti tej pogodbi protest ter
izročile celo zadevo nekemu cen-
tralno-amerškemu sodišču, ki je
odločilo zadevo v prid Salvadorju
in Costa Rici. Te razsode pa vlada
Nicaraguje noče pripoznati.Omenjene tri države namreč pra-
vijo, da nima Nicaragua nobene
pravice sklepati z Združenimi dr-
žavami tozadevnih pogodb. Vlada
Costa Rice pravi, da ima pravico
do reke San Juan in da se jo mo-
ra najprej vprašati predno se da
reko kak drugi vladi na razpola-
go. Salvador in Honduras pravita,
da imata pravico do zaliva Fonse-
ca.Sedanja vlada države Nicaragua
je tako pod uplivom washington-
ske vlade, da se je začelo ljudstvo
že resno razburjati.Ameriški mornariški vojak, ka-
tere se je baje izkrcalo za varstvo
ameriškega poslanstva v Managu-
ji, ščitijo obenem tudi vlado pred-
sednika Diaza, ki je orodje v ame-
riških rokah.1. oktobra bodo predsedniške vo-
litve, pri katerih bo Diaz zopet
kandidiral.Volitve se bodo vršile pod var-
stvom topov ameriških bojnih ladij,
ki so že odplule v tamošnje vodov-
je. Javna tajnost je, da bi se Dia-
zova vlada ne mogla niti en dan
vzdržati, če bi ne bilo teh žudnih
ameriških odredb.Nasprotja so postala tako veli-
ka, da kaj lahko izbruhne v Ni-
caragui revolucija, ki bi se kmalo
razširila tudi po drugih republikah
Centralne Amerike.**K BOJEM NA ZAPADU.**

CENTRAL NEWS PHOTO SERVICE, NEW YORK.

Od leve na desno: general Joffre, predsednik Poincare, angleški kralj, general Foch, general Haig.

V Washingtonu je vse priprav-
ljeno, da bi se v tem slučaju po-
sredovalo, namreč "da se ohrani
mir v Centralni Ameriki".Ako bo prišlo do intervencije,
po kateri tako zelo hrepene naši
kapitalisti bodo razen Nicaragua
tudi druge centralno-ameriške dr-
žave občutile močno roko štrica
Sama.Italijansko časopisje poroča, da
je začela te dni v napolski kate-
drali vreti kri sv. Januarja. Pra-
vijo, da je to vsled zmage itali-
janskih čet na soškem bojišču. —
Ali je še kje kak pameten človek,
kateremu ne zavre kri, ko čita ta-
ke neumnosti?Nam se pa zdi, da je začela kri
sv. Januarja od jeze vreti, ker jih
dobivajo Italijani po glavah.Grška je poslala Nemčiji ultima-
tum, ker so Nemci rešili četrti gr-
ški armadni zbor lakote.Grška se bo umešala v vojno in
bo stopila na stran zaveznikov. —
Rusi, Angleži, Francozi, Belgijci,
Italijani, Srbi, Grki, Indijci, Culu-
kafri! Uboga Jugoslavija! Preveč
jih je, ki se borijo zate!V prihodnji številki bo priobčil
slovenski list, ki ima pridige na-
mesto uvodnih člankov, z čebelini
črkami vest: — Avstrijci so ob
strani svojih hrabrih zaveznikov
Turkov premagali Ruse....**Dopisi.****Monessen, Pa.** — Dne 24. avgu-
sta se je vozil domov od osmih
zvečer naš rojak Ladislav Vrbanič
iz Monessena v Wireton. Ko je
prišel Vrbanič v Wireton, je
stopil iz akre in krenil proti svoji
hiši, ravno v istem trenutku je pa
pridrvela kar štiri druge proge in mu
odtrgala obe nogi ter mu zadala
s svojim udarcem tudi druge po-
škodbe. Poštni voz, ki je prišel
mimo, ga je takoj odpeljal v bol-
nico, kjer so se zdravniki trudili,
da bi na kak način olajšali trp-
ljenje in ohranili življenje, toda
bilo je zaman. Nesrečnik je dve
uri pozneje izdihnil svojo blago
dušo. Pokojnik je bil rojen l. 1869
v selu Bužive, kotar Vel. Gorica.
Bil je član J. S. K. Jednote, ki ka-
teri je pristopil l. 1905, kjer je bil
zavarovan za \$1000, kakor tudi
pri N. H. Z. za \$800. Bil je tudi
član nekega angleškega društva.
Na zadnji poti so ga vsi spremili.
Zapustil je zalujočo soprogo, dva
sina in hčerko. Tebi, naš mili bra-
te, bodi lahka tuja zemlja, Tvoji
ženi in sorodnikom ter prijatel-
jem pa izrekamo v imenu dru-
štva St. 68 J. S. K. J. iskreno so-
žalje — M. Mahovič, tajnik. —
Opomba: Rokaji in prijatelji!
Tukaj imate zopet dober vzgled,
da nikdar ne vemo, kdaj nas ča-
ka smrt. Zato nikdar ne vemo,
kdaj nam pride prav društvo. To-
raj pristopajte k naši dijeni J. S.
K. J. Jugoslavlani, v krog te Jed-
note!**Girard, Ohio.** — Dolgo ni bilo
iz te naselbine nič slišati. Naj to-
raj jaz par besed napišem. Delav-
ske razmere so še precej dobre,
dela se nočindam. Tu so same to-
varne, kjer nas je veliko Sloven-
cev zaposlenih. Razumemo se do-
bro in tudi na društvenem polju
dobro napredujemo. Delo se lahkodobi, toda sem nikogar ne vabim,
ker nočem prevzemati nobene od-
govornosti. Drugi vabijo delavce
oziroma jih iščejo, pri tem pa ne
pomislijo, da s tem prevzamejo
nase odgovornost za vse one del-
lavce, ki bi slučajno prišli v oni
kraj. Vsak, kdor hoče iti v kak
kraj, kamor se ga vabi, naj se
prej dobro informira. — Naroč-
nik.**Grand Haven, Mich.** — Dovol-
te mi malo prostora, da napišem
par vrst iz naše naselbine, kajti
iz našega mesta ni nobenega gla-
sa, čemer se pa ne čudim, kajti
tukaj je nas zelo malo Slovencev.
Redno prebiramo dopise in novice
iz drugih mest. Tukaj ne moremo
posebno delati za naš duševni na-
predek, kajti nas je premalo, naj-
več le par armarjev, ki kar se ti-
če kmetijstva, zelo dobro napre-
dujemo. Nas je malo, kot rečeno,
pa se zato večih zborem skupaj.
Zadnji teden smo imeli ohect,
namreč Mr. in Mrs. Čeh sta poro-
čila kar dve hčerki. Ano in Jože-
fina. Zabavali smo se prav dobro.
Tudi kakšno slovensko pesem smo
zapeli. Toliko veselja že nisem
jaz leta in leta užil, zato se ženi-
mu Rudolfa Hodala, ki je poročil
Ano, kakor tudi Mr. Johnu Pat-
ricku, ki je poročil Jožefino, naj-
lepše zahvalim in želim obema pa-
rom veliko veselja in sreče v no-
vem stanu. Jaz bi bil prav vesel,
da bi bila zopet kakšna slovenska
poroka, da zapojemo tisto: Prej
ma ne gremo dam, da se bo delal
dan, da se bo šajalo proti Miši-
gan. Fantje, toraj po dekletih!
Kadar bo kaj novie, bom že spo-
ročil. Pozdrav vsem! — Frank
Zeme.**Diamondville, Wyo.** — Že dolgo
ni bilo nič slišati iz naše pre-
mogarske naselbine. Z delom gre
še precej dobro, delamo vsak dan,
zaslužke je pa odvisen od prostora.
Obogatel ne bo nihče, tega se
nam ni treba bati, kajti za to že
kapitalisti preskrbe. — Na dru-
štvenem polju smo z društvi do-
stili podporo preskrbljeni, imamo
štiri podporna društva, ki spada-
jo k različnim Jednotam in Zve-
zom. Na tem polju zelo dobro na-
predujemo. Letos smo kupili dvo-
rano, katero so plačala vsa štiri
društva. V dvorani imajo vsa
društva mesečne seje. Zdjaj ima-
mo vsaj svojo dvorano, prej smo
se pa morali potikati po raznih
tujih dvoranih. — Dne 10. sept.
so imela vsa štiri društva meseč-
ne seje, pri katerih se je skleni-
lo, da bodo skupno dne 14. okto-
bra priredila veselico, ki se bo
pričela ob 7. zjutraj in se bo vrši-
la do 12. ure zvečer. Toraj na svi-
denje, bratje, dne 14. oktobra!
Sklenjeno je bilo, da bo moral
društvenik, ki se ne bo vdeležil
veselice, plačati \$1.00 v blaginjo
dvorane, kateri je čisti dobiček
veselice namenjen. Veselica se bo
vršila v salunu našega sobrata
Franka Hlačuna. Pozdrav! —
Vincene Lumpert.**Na Balkanu.**Ako nas vsa znamenja ne vara-
jo, bomo v prihodnjih mesecih vi-
dela na Balkanu središče vse sve-
tovalne vojne.Ravno nekako pred enim letom
je Nemčija, na vseh frontah zma-
goslavna, ko je celo Ruse poglajala
preko Karpotov za Vislo (Vistulo).
Dvino in Styr, pričela delati
priprave za val proti Petrogra-du. Danes pa izgleda, da so se za-
vezniki združili v eno moč in da
bodo kot taki napeli vse moči, ki
jim jih bo treba napeti, da bodo
uničili tisto delo, ki ga je Macken-
sen pred enim letom naredil s to-
liko žrtvami.Ako bodo zavezniki tako uspe-
li kot je lahko pričakovati, se še ne
bo moglo upati, da bodo s tem za-
vezniki opravili svoje težko delo
in dobili zmago nad Nemčijo. To
bo gotovo velika vojaška zmaga,
ki pa najbrže ne bo imela s seboj
končne zmagne, pač pa bo imel za-
vezniški uspeh, ko bo popoln, na
Balkanu zelo velike posledice,
namreč na politično situacijo.To zavezniško kampanjo se la-
hko primerja Grantovi kampanji
v ameriški državljanski vojni, ko
se mu je šlo za Vicksburg, da je
tako razdvojil konfederacijo na
dva dela. Zaveznikom zdaj gre za
balkansko železnico.Grantova zmaga pri Vicksbur-
gu je odrezala južne države, ki so
bile na zahodni strani reke Missis-
sippi, od konfederacije. Zavezni-
ški uspeh na Balkanu bo imel po-
sledice, da bodo Turki odrezani
od centralnih držav in da bo Bol-
garija strta.Grantova zmaga pri Vicksbur-
gu ni končala državljanske vojne,
pač pa je bila ta zmaga nekaj od-
ločilen korak.Jasno je, da je glavni cilj zave-
znikov dobiti v svojo oblast bal-
kansko železnico, ker je brezdrov-
na tudi prvi korak, da se jim bo-
do odprli Dardaneli in Bospor.
Ko bo enkrat to, bo veliki pro-
blem, s katerim si mora danes Ru-
sija beliti glavo — to je namreč
municija — rešen; potem bo Ru-
sija lahko dobivala municije, ko-
likor jo bo potrebovala. Na drugi
strani bodo pa zopet zavezniški
pridobili od Rusije in Rumunije,
namreč, da jim bo mogoče debi-
tati žito in druge produkte, kate-
re morajo zdaj drago plačevati na
tujih trgih.Dzodaj so zavezniki vedno po-
goreli, kadar so se spravili na
Dardanele; pogoreli so z armado
in z mornarico. Vendar pogoreli
se niso bili čisto do tedaj, dokler
ni Nemec pridrl preko Srbije do
Carigrada in potem prinášal Tur-
kom municije. Do takrat so bili
Turki vsake kvatre parkrat v
grozni nevarnosti, namreč vsled
pomankanja municije. Ako bo ta
pot zopet enkrat zaprta, potem bo
Turek v istem položaju kot je bil
večasi, namreč v večni nevarnosti.
In ko se bo to zgodilo, se ne bodo
zavezniški najbrže takoj zagnali
proti polotoku Gallipoli, temveč
proti Cataldži, ob celo fronto, ob
kateri so leta 1913 Bolgari doži-
veli poraz, ker jim je primanjko-
valo dobre artilerije in ker so
Turkom pomagale turške bojne
ladje.Na kratko rečeno, namen zave-
znikov je zavzeti balkansko želez-
nico, odrezati Turke od centralnih
držav, potem pa napasti Carigrad
in Gallipoli z zemlje. In ker bodo
zavezniški najbrže takoj zagnali
proti polotoku Gallipoli, temveč
proti Cataldži, ob celo fronto, ob
kateri so leta 1913 Bolgari doži-
veli poraz, ker jim je primanjko-
valo dobre artilerije in ker so
Turkom pomagale turške bojne
ladje.Sploh pa vse, kar bodo zavezni-
ki naredili, — namreč: da bodo
zavzeli balkansko železnico, osvo-
bodili Srbijo, osvobodili Bolgarijo
ltd. — je vse skupaj pravzapravle en sam namen, namreč, da bo-
do dobili prosto pot po vodovju,
katerega ima zdaj Osman.Dokler ni Rumunija stopila v
vojno, je za zaveznike precej sla-
bo, vsaj dobro ni izgledalo, kajti,
ako do takrat so mogli le od ene
same strani vršiti svoje operacije,
namreč na macedonski fronti, ki
se nahaja severno od Soluna, kjer
so pa imeli resne težkoče, kajti
Bolgari so lahko to fronto držali
sami, ne da bi jim bilo treba žele-
ti kakve večje pomoči od Avstro-
Nemcev.Cel čas, dokler ni šla Rumunija
v vojno, so vojaški eksperti tu in
na oni strani dvomili, ako bo mo-
goče, da bodo zavezniške operaci-
je, ki so se imele pričeti, toliko
uspele, da bodo zopet kdaj stale
na srbskih tleh.Bolgari so zdaj med dvema
mlinskima kampanjama: na eni stra-
ni so francoske, italijanske, srbs-
ke in ruske čete, in sicer na ma-
cedonski fronti, na drugi so pa ru-
ske in rumunske.Bolgari tega ne morejo vzdrže-
vati, vsled česar bo treba na Bal-
kanu nove avstro-nemške armade,
ki bo toliko močna, da bo mogla
zadrževati in odbijati zavezniške
pritiske.Ako se more balkansko bojišče
s tako avstro-nemsko-turško ar-
mado založiti in tako pomagati
Bolgaram, je seveda veliko vpra-
šanje, na katero pa lahko vsak, ki
kolikčak razume pozna, odgovori,
da Avstrija, Nemčija in Turčija
ne morejo priti Bolgariji na po-
moč s tako armado, da bi jo mo-
gla rešiti zavezniške nevarnosti.
Pomisli si treba le, kako se godi
Nemcem na somnemeskem bojišču,
kaka nevarnost preti zopet gori
pri Lvovu, dalje da so Italijani
pričeli zopet napadati in nazad-
nje, da celo Rumunji v Transil-
vanijo ležejo.Zdjaj je zanimivo to, da se je o
tem že v Berlinu govorilo. Poroča
se, da je bil bivši načelnik nem-
škega generalnega štaba gen. Fal-
kenhajn rekel, da bodo zavezniški
gotovo uspehi, ko bodo navalili na
Bolgarijo in bi bilo brezpametno
pričeti z zopetno balkansko kam-
panjo in da je najbolje, da se za-
hodno in vzhodno fronto skrajša
in tam drži sovraznika nazaj. Če
sarju to ni bilo po volji in ga je
odstavil.Bolgarska armada najbrže ne
bo mogla drugega storiti kot po-
staviti na bojišče 300.000 mož,
morda nekoliko več, toda težko,
kajti pomisli si se mora, koliko
najboljših vojakov so Bolgari iz-
gubili v dveh prejšnjih vojnah in
koliko zopet v tej vojni. Bolgar je
eden najboljših vojakov, toda pri-
tem, ko se to pravi, se mora vedno
tudi misliti na to, s kom se Bolgar
bori in kakšno orožje ima njegov
nasprotnik.Med najboljšimi vojake se prišče-
va tudi Srbi. Nek Srb je pisal, da
bi se s tako silo in s tako ljutostjo
zaletel v sovražnika in klal, to-
da ni mogel, ko ni niti vedel, kje
se sovražnik nahaja, medtem je
pa na njegovo glavo letel ogenj,
da je bilo groza. V moderni vojni
pride hrabrost sicer v poštev, to-
da ne toliko kot nekdanj. Toraj
mora na vsak način večji del bre-
men — zavezniške ofenzive na
Balkanu — priti na Avstrijo in
Nemčijo, ki pa sami potrebujejo
pomoči; — to se vidi, da so jim
moralni ubogi Turki na pomoč. To-
da to bi še bilo, ako bi morali Bol-
gari le macedonsko fronto braniti;
zloome, da se zdaj zavezniške
družene armade raztezajo prav
od Jadranskega do Egejskega
morja, od Valone do Soluna. In
zavezniške armade gotovo ni veli-
ko manj kot 800.000 mož.Danes mora kajzer študirati,
kako bi se dalo rešiti kočljivo
vprašanje: kje bi bilo mogoče do-
biti še toliko človeškega materija-
la, da bi se moglo znjimi zadrže-
vati in mogoče še celo odbiti za-
vezniško ofenzivo; da bi jo bilo
mogoče tako dolgo zadrževati, da
bi se zavezniški naveličali, da bi
mogoče morali odnehati in pasti
pred Nemčijo na kolena ter je
prositi za božjo voljo miru in mi-
losti?To je vprašanje, katerega mora
danes Nemčija rešiti, ako hoče, da
bo mogla še malo upati pred veli-
kanskim porazom v vojni, ki jo je
sama pričela, toda najhuje je to,
ker se vprašanja ne da rešiti.
V sedajni vojni najbrže se ni
bilo dramatičnega dogodka kot se
bo brezdrova dogodil v kratkem
času na Balkanu, kjer se ravno
kar pričinja velika kampanja.Recimo, da bo te pričetek
konec.**Slovensko samostojno bolniško podporno društvo
za Greater New York in okolico. Ink.****Upravljalni odbor:**Predsednik: Anton Fievel, 410 E. 5. St., New York.
Podpredsednik: Josip Šval, 216 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 29 Gamma Place, Glendale, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 442 Union St., Brooklyn, N. Y.**Nadzorni odbor:**Josip Pogačnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Anton Ovetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Viktor Volk, 169 W. 48th St., New York, N. Y.**Društveni odpravi:**

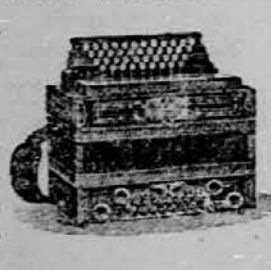
Dr. Henry U. Robinson, 301 E. 10th St., med Ave. A in B, New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETIRTO SOBOTO v mesecu v dru-
štveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu E. Ave. v New
Yorku, N. Y. in se prične točno ob 8. uri zvečer.Brat strežnice Cavell se je onesve-
stil, ko je gledal vojne slike.

Washington, D. C., 19. sept. —

George Cavell, brat strežnice Ca-
vell, katero so Nemci v Belgiji u-
morili, ker je pomagala angleškim
in francoskim vojnim vjetnikom
na begu, se je danes v tujkajšnjem
Strand gledišču onesvestil, ko je
gledal kinematografske slike
"Vojna in ženske". Vzel so ga v
bolnico. Njegovo stanje je zadovo-
ljivo in je bolnico že zapustil. On
je v Ameriki po gotovih opravkih,
baje ima tukaj neko kupčijo.**IŠČE SE GOZDARJE.**Za delati drva: \$135 od klatfre
za rezati kemični les.Za lupljenje; najboljša plača.
Ko preneha sezija, je dovolj dela
od kosa ali pa v kempah.Za izdelovanje cedra; največja
plača od kosa za rezati logsa, ste-
bre, trame, švelarje itd.Za splošno delo v gozdu; najviš-
ja plača. Stalno delo skozi celo
leto.I. STEPHENSON CO., Trustees,
(19-9 v d) Wells, Mich.**IŠČE SE DELAVCE**za strojno "Yard" in "Beam-
house". Plača \$15.00 na teden in
na strojih pa \$15.50 na teden za
deveturno delo. Za oženjene mno-
go stanovanj praznih. Predno od-
potujete, pišite za pojasnila. Pred
par dnevi sem poročal, da je tu
dovolj delavcev; prišlo je namreč
več Albancev, pa so takoj po pre-
teku nekaj dni odšli.

Anton Miller,

256. Whitehall, Mich.
(19-23-9)**POZOR!
HIPNOTIZEM**Tudi je vsakdo znanstven
učitelj, kakoršne se nimajo Slo-
vence ne tu ne v naši domovini.
Kdor jo ne mara, jo bo z uče-
kom prebral in dobil vspeh v
marsikateri stvari, o katerih bo
zdel se štiti ni.Knjiga ima preko sto strani,
opremljena je z drujestimi kra-
snimi slikami. V njej so natanč-
na navodila za hipnotiziranje v
tudi so natančne pojasnile pojave,
katere smatra navaden človek za
naučavne.
Stane 60 centov. Tri knjige \$1.50.
Oni, ki ni žele zadovoljen, naj
jo vrne in dobil bo denar nazaj.
Naročite pri:
"SLOVENSKA KNJIGARNA",
P. O. Box 1611, New York, N. Y.**Importirane Franz Lubasove harmonike**so razprodane. Imel bom zalogo
zopet po končani vojni, ter se za
pozneje rojakom priporočam.Kupujem, prodajam in poprav-
ljam stare rabljene harmonike po
dogovoru; izdelujem nove KOV-
ČKE po \$6.00 ter nove mežne
od \$6.00 do \$10.00. Delo trpežno
in zanesljivo.**Alois Skulj,**
323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.**"KRACKERJEV" BRINJEVEC**je najstarejša in od
zdravnikov priporočena
kot najboljša sredstvo
proti notranjim boleznimCena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 6.50
12 steklenic 13.00**V ZALOGI IMAMO**tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOV-
KA kuhana v naši lastni destilaciji.**Nasle cene so sledeče:**Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slivovica per gal. \$2.75 — \$3.00
Tropinjevec zaboj \$2.00
Slivovica zaboj \$13.00
"66" Rye Whiskey 54 star, zaboj \$11.00Rudeča Ohio vina per gal. 55c, 60c, 75c.
Catawba in Delaware per gal. 75c — 80c.Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za
25 gal. \$2.00, za večja naročila je sed zastoj.
Naročilo naj se priloži denar ali Money Order
in natančni naslov. Za pristojnost plačajte jamčimo.**The Ohio Brandy Distilling Co.**

6102-94 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesoti.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, on Box 57, West
dock, Pa.Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain,
Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Knjupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MYN LUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRZISNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROČNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MEETEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. E.
Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisli, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarnih
priloge, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri
tožbe pa na predsednika poročnega odbora.Na osebnih ali neuradnih pismih od strani članov se ne bo
odgovarjalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Hlapec.

Gostilničar Konda in njegov
hlapec Tone sta kupila v Beli
Krajinji vina, pa ga peljeta zdaj
— štirje sodi na dveh vozovih —
proti Novemu mestu.

Gospodar sedi na prvem vozu,
polahko peveva in majo z glavo,
hlapec Tone gre z bičem v roki
ob drugem vozu, noge ga nekoliko
zanajajo, z glavo kinka naprej
zvižgati hoče, pripravljati in sobi
ustne, ali vsak poizkus se mu iz-
jalovi.

Tudi Konda in Tone sta ga pi-
la, da imata zdaj misli iz svinca
in oči brlave.

— I-ha! — zakliče gospodar
na prvem vozu, ne da bi se obr-
nil na desno ali levo. — I-ha, To-
ne!

— Ho-ja! — odkriče Tone. —
dvigne glavo, kakor bi mu jo kolo
od spodaj gor izpodbil in se zalet-
ti v sodov trebuh, da se voz za-
maje. Iz stoterih gub postarne-
ga in zaraščenega obraza gledajo
skaljene oči in se gube nekam da-
leč tja v vrh Gorjancev, k se
pno pred njimi.

Gospodar kriči spredaj:
— Ali veš, če si dal konjem je-
sti?

— Ho-ja! — zakriči Tone. —
Dal sem!

— Ali veš prav za gotovo? —
vpraša Konda.

— Ho-ja! — odgovori hlapec.
— Prisegel pa ne bi!

Konda gleda pred sabo daljno
cesto, ki se vije v hrib, počasi
premišlja in reče:
— Če nisi dal konjem mrve in
ovsa, pa bodo opešali, predno bo-
mo na vrhu!

— Ho-ja! — kriči zadaj Tone
in se edno malo zaletava po po-
ti — Tisto pa tudi jaz rečem: če
niso dobili mrve in ovsu, pa ne
bomo prišli z njimi do vrha!

Gospodar spredaj se zdaj okre-
na na vozu, pogleda z rdečim o-
brazom nazaj in se razjezi nad
hlapcem.

— Glej ga, mrcina nečloveška,
boš pa vendar toliko pameten,
da boš vedel, če so konji jeli ali
niso jeli!

— Ho-ja! — zakliče Tone. —
Strela me ubij, če vas nimam
rad, oče, Bog me kaznuj! Tli to
sem pa pozabil, kakor bi sapa od-
nesla. Ali so jeli, ali niso jeli, te-
ga ne vem, pa smo pri kraju!

Konda gleda zopet predse, ne-
kak časa se vidi dalje, pa skoči
naenkrat z voza, ustavi konje,
podloži zadnja kolesa in obstane
sredi ceste. Tudi drugi voz usta-
vijo konji sami od sebe, Tone pa
podloži in vpraša:

— Kaj bo zdaj, oče?

— Tamle, — kaže gospodar na
polje, — vidiš, v tistem kozolecu
se suši mrva in stara baba se me-

ša okoli nje. Morda bi nam pro-
dala krme!

Baba, stara, grda in skljuje-
na prične gledati na cesto in nič
ne odgovori.

— Baba, baba, prodaj nama kr-
me!

Baba nič ne odgovori.

— Baba, grdoba čarovniška!
— kriči hlapec. — Prodaj nama
krme!

— He, he, he! — se zasmije
baba. — Kako sta pa vidva lič-
na, mlada in lepa. O ti angelčka,
ti!

— Starka. — kliče zdaj tudi
gospodar. — Daj nama krme, po-
šteno bova plačala!

— He, he, he! — se nasmeje ba-
ba od kozoleca. — Nič ne boš do-
bil, mladenič, prav nič! Kar od-
peljita!

Hlapec se naglo razjezi, zavih-
ti bič, leti proti babi in jo zmer-
ja:

— Metlo imaš pod kiko, ča-
rovnica drogleda, zajaši jo, da
ti ne bo treba teči! Jaz ti bom
dal!

Z bičem zvižga po zraku, baba
beži vkrber in on za njo. V goš-
či med grmovjem baba izginje,
Tone se vrne h kozolecu, napuli iz
njega mrve, in jo nanosi konjem
na cesto.

Nikogar ni nikjer, tudi baba
se ne vrne, ki je zbežala v gošča-
vo. Ko so konji siti, poženeča
vozaika dalje, pa gresta peš ob
vozoh do vrha Gorjancev.

Tam pripeljeta že pozno v noč.
Trudna sta, da se jima ne ljubi
govoriti. Komaj dočakata, da se
prične položnejša pot v dolino.

sedeta vsak na svoj voz, pa str-
mita trudna in zaspana predse.

Tone gleda ogromen sod, ki se
pomika pred njim dalje po ce-
sti, vidi, kako so zdrknili z nje-
ga težki konjski koci, pa že v dre-
manju neumevno žužnja predse:

— Malo se bom še peljal, še
malo se bom odpočinil, pa jih poj-
dem pobrat! Saj ne bodo ukli! —
Nimajo nog, da bi hodili, nimajo
peruti, da bi letali!

Trdno je zaspat, kimal z gla-
vo, in enkrat globoko omahnil.
Zabolelo ga je malo v rami, skoro
bi se bil zbudil, ali bolečina je
prenaglo ponehala. Mirno bi mu
bilo in prijetno, da bi ne bilo pri-
čelo nekaj okoli njega šumeti in
vršati, smukati po grmovju in se
šarati ob drevesnih deblih.

Tone je pogledal in ostrmel:
— Tristo zelencev, — je zasmr-
čal z zaspanim in nejevoljnim
glasom. — Prav natanko tista
baba je, ki sem ji kradel mrvo!

Baba je jahala na stari zbrue-
ni brezovi metli, kisljo se držala,
pa ga obletavala in se zadevala
zdaj v njegov hrbet, zdaj v nje-
govo glavo s svojimi golimi in su-
himi stopali.

Tone se je hotel potuhiniti in
spati, baba pa se je spustila tik
njega na tla, pa ga namazala za
ušesi z nekakim salom. Takoj
na to je zajahala svojo brezovko
in sfrčala visoko v zrak.

Z njim se je zgodilo tako, ka-
kor bi ga nabodel kdo zadaj na
hrbet z mesarso klijko, pa ga
potegnili z vrvo v vis. Visel je v
dve gubi, roke in noge so nerdo-
no bingljale in otepavale po hlad-
nem nočnem zraku, glava se je
zibala sem in tja, šlo je pa prav
tako in prav tam, kakor in kakor
je hotela baba, ki je frčala pred
njim.

Enkrat, samkrat ga je popadla
na vrhom starega gabra taka je-
za, da je zamahnil nad babo, ki
mu je jezdila takrat ravno pred
nosom. Udaril je, a namesto da bi
zadel, se je zaletel v deblo red-
kega bora, pred očmi se mu je
zabliskalo in takoj je zagledal
goboko pod sabo v gozdni grapi
neznansko število letajočih in
plesočih luči.

Baba ga je posadila na najviš-
jo smreko in mu rekla:

— Tja dol skoči, angelček!

Grdo se je režala, Tone pa se
je držal z vsemi silami vrha in
trepetal je od straha in groze.

kadarkoli se je ozrl v grozni pre-
pad, ki je zijal koli in okoli.

— Skoči, angelček! — se je re-
žala baba in ker se ni hotel, je
zletela nazaj, pa se zakadila
vanj, da je odletel kakor žoga.

Hitro je smukal po zraku, vrtil
se kakor kolo in se potil v strahu,
da zadene vsak hip ob trda tla in
se razleti na tisoč kosov. Ali baba
je sfrčala pod njega, dvignila
ga s svojim koščem in v upog-
njenim hrbtom kvišku, pa pričla
z njim preobračati kozolec.

Tone je začel ves zasoplen ob-
ljubljeni:

— Nikoli več ne bom zaklel, ni-
koli več se ne bom pridulil, za
vruga ne...

Pričrčala sta med tako število
luči in luč, da je jemalo očem
vid. Baba je obesila Toneta za hr-
bet na dolgo in golo gabrovo vo-
jo, ki je molela daleč od debel-
nad gozdno grapo. Luči in lučice
so plesale okoli in pod vsako luč-
jo je jezdilo palico ali metlo žen-
sko telo, ki se je zdaj skrilo v
gozdni temi, zdaj zopet pokazalo
očem in šinilo mimo.

Niso bile same stare babe, tu-
di ženske so bile in celo dekleta.
Ena je bila tako zala, da je po-
zabil Tone ob pogledu nanjo na
vse svoje težave in jo zgrabil za
nogo. Zavriskala je, zajahala ga
okoli vrata, zakadila brezovko
od sebe in šinila z njim o zraku
kakor blisk božji. Po vratu ga je
včasih poščegetala s prsti, da se
je posmecal sam sebi in pozabil
bi bil vse nadloge tiste noči, da
bi ne bila vršala za njima cela
jata suhih bab, ki jih je podžiga-
la nevoščljivost in ženska zavid-
nost.

Baba, ki ga je bila zanesla sem,
ga je potegnila za noge k sebi,
iztrgala ga mlademu dekletu, vr-
gla ga na rame pa odjedila z
njim in kričala kakor sova:

— Jaz sem ga našla, moj je!

In kazala je nazaj tovarišcem
ostudna zija.

Odnesla ga je visoko v Gorjan-
ce v skalnato duplo, posadila ga
tam tik sebe, sedla v mesečini, ki
se je kradla skozi špranjo, tik
njega, pa zahtevala, da joj takoj
očjame in poljubi.

— Tega pa ne! — je rekel To-
ne, že ves spehan in utrujen. —
Če bi bila od vrata dol vsa zlata
in srebrna, pa tudi ne storim te-
ga! Fej te bodi!

In odkritosrečno je pljunil po
njenih nogah.

— He, he, he! — se je zarežala
baba in pokazala svoje brezbo-
bečjusti. — Mi boš pa s plesom
pokratkočasil!

Vstala je, potegnila po enkrat
z brezovko o njegovi desni in le-
vi nogi, stisnila med suha kolena
obtrgano in razpraskano kiko,
pa mu pomigala z grdim kazal-
cem.

Tone je poskočil, kakor bi ga
zbodlo tristo šivank in plesal je,
kakor se nikoli prej v svojem živ-
ljenju. Tudi baba se je vrtela oko-
li in oba sta odplesala iz dupla
in se prisukala do skalatne sote-
ške. Tam je uprla baba brezovko
ob kamenito steno in velela:

— Preskoči, angelček!

Ošinila ga je s šibo, ki jo je
izpuli iz brezovke, in takoj na-
to se je Tone zaletaval in skalal
preko metle, da mu je kapal pot
od lice in od brade.

Ko se je baba igre naveličala,
je potisnila brezovko med noge,
prišla hlapecu za lase, pa smukni-
la z njim preko gozdnih vrhov na
prostrano in zeleno jaso. Tam ga
je posadila na tla, sedla sama tik
njega in rekla:

— Če mi obljubiš večno zvesto-
bo in mi zapíšeš svojo dušo, bom
do te minute naprej s teboj lepo
ravnila.

Tone se je potuhnil in misli:

— Kaj bi jaz, revež, napravil!
Če ji obljubim večno zvestobo in
ji zapíšeš dušo, ne bom imel ni-
koli več mira pred njo. Če pa ji
ne dam zdalej povoljnega odgo-
vora, me bo pa še naprej mrcina-
rila kakor otrok mačko. Vse je
enak hudir!

— Govori, lepi moj angelček!
— je hlinavsko zavtrčala baba in
ga poščegetala z grdimi prsti po
podbradku.

— Ali bi mi ti ne dala nekaj
dni premisleka? — je vprašal do-
sti modro in zvito Tone. — Eno
sedmino mi pusti, pa pridi, ka-
dar bo v kraju, da ti povem, ka-
ko sem se odločil.

To je povedal, na tihem pa si
je mislil:

— Zavezal se bom s takim spo-
vednikom, ki je v veri najhujši
in ki mi bo zaklenil dušo proti
hudici in njegovi bandi s sedmi-
mi ključavnicami. Naj pride ta-
krat ta vražja baba, pa jo bom
tako izpodrepil, da ji bodo vsi do-
lenjski dimniki in zvoniki na po-
tu...

— He, he, he! — se je zarežala
baba in rekla: — Ti si zviti
angelček, pa sem jaz še bolj. —
Grehov imaš na duši, kakor ti je
zrastlo koein na bradi, zato te —
imam pa jaz v rokah, da nikoli
tega. Vrag mi je povedal, da si
uganjal nečistost z dekle svojega
gospodarja, da si kradel v Beli
Krajinji vino in ga skrivaj preta-
kal iz bokalov v grlo in na poti
proti domu si uzimal mrvo. Ti bi
pa rad zdalej časa, da bi se otres-
el grehov, pa se zvezel z božjo
močjo zoper mene. Nič ne bo, an-
gelček! Kar hitro povej, če ne
bova pa še eno zapiesala!

Tone je še vedno potuhnen, —
gleda po strani na babo, ki naen-
krat poskoči, mu sezuje čevlje in
ga prične ščegetati po podplatih.

Hlapec odmika in taka jeza ga
spopade, da zagreči, kakor bi se
hrast nalomil.

— Na! Figo ti obljubim, baba,
pa ne večno zvestobo! — in poka-
že z obema rokama naenkrat figo.
— Tudi hudir nima grgega kopita
kakor je tvoj obraz. Fej te bodi!

— Kaj bi jaz, revež, napravil!
Če ji obljubim večno zvestobo in
ji zapíšeš dušo, ne bom imel ni-
koli več mira pred njo. Če pa ji
ne dam zdalej povoljnega odgo-
vora, me bo pa še naprej mrcina-
rila kakor otrok mačko. Vse je
enak hudir!

— Govori, lepi moj angelček!
— je hlinavsko zavtrčala baba in
ga poščegetala z grdimi prsti po
podbradku.

— Ali bi mi ti ne dala nekaj
dni premisleka? — je vprašal do-
sti modro in zvito Tone. — Eno
sedmino mi pusti, pa pridi, ka-
dar bo v kraju, da ti povem, ka-
ko sem se odločil.

To je povedal, na tihem pa si
je mislil:

— Zavezal se bom s takim spo-
vednikom, ki je v veri najhujši
in ki mi bo zaklenil dušo proti
hudici in njegovi bandi s sedmi-
mi ključavnicami. Naj pride ta-
krat ta vražja baba, pa jo bom
tako izpodrepil, da ji bodo vsi do-
lenjski dimniki in zvoniki na po-
tu...

— He, he, he! — se je zarežala
baba in rekla: — Ti si zviti
angelček, pa sem jaz še bolj. —
Grehov imaš na duši, kakor ti je
zrastlo koein na bradi, zato te —
imam pa jaz v rokah, da nikoli
tega. Vrag mi je povedal, da si
uganjal nečistost z dekle svojega
gospodarja, da si kradel v Beli
Krajinji vino in ga skrivaj preta-
kal iz bokalov v grlo in na poti
proti domu si uzimal mrvo. Ti bi
pa rad zdalej časa, da bi se otres-
el grehov, pa se zvezel z božjo
močjo zoper mene. Nič ne bo, an-
gelček! Kar hitro povej, če ne
bova pa še eno zapiesala!

Tone je še vedno potuhnen, —
gleda po strani na babo, ki naen-
krat poskoči, mu sezuje čevlje in
ga prične ščegetati po podplatih.

Hlapec odmika in taka jeza ga
spopade, da zagreči, kakor bi se
hrast nalomil.

— Na! Figo ti obljubim, baba,
pa ne večno zvestobo! — in poka-
že z obema rokama naenkrat figo.
— Tudi hudir nima grgega kopita
kakor je tvoj obraz. Fej te bodi!

Tone pljune vanjo, baba pa
potegne z brezovko po njegovih
podplatih, da mu ni moč več se-
diti. Plane kvišku, pa odskakuje
kakor bi tlela pod njim sama žer-
javica. Više in više skače, baba
pa ga oplazi z brezovko vselej,
kadar se približa zemlji.

Ko se Tone okopje v lastnem
potu, mu potisne baba metlo med
noge, sede mu na desno koleno in
zdaj prične Tone letati in švigati
po zraku, da je strah in groza.

Sove in skovirji kričijo okoli, ču-
ki čukajo, Tone pa jaha in freči
nad gozdnimi vrhovi, kakor bi ga
hudoba obsedla.

Pod dolgim letanju potisne ba-
ba brezovko navzgor in oba zleti-
ta kakor blisk v gozdno grmo-
vje. Tam običita drug poleg dru-
gega: baba sope kakor meč, To-
ne žaga, da odmeva daleč v noč.

Ko se baba pomiri, pravi:

— Če me nočeš ti objeti, pa pu-
sti, da te jaz poljubim, angelček!

Tone še vedno žaga, vendar po-
gleda po strani babo in se ježno
otrese njene roke, ki mu leze na
podbradek.

— Nak! — zareni. — Tako si
grda, da bi te še tri dni po smrti
brenil od sebe.

— Hehehe! — se reži baba. —
Le pusti, le pusti!

Pa mu počasi leze za vrat.

Tone žaga, pa se še huje otre-
sne.

— Tudi smrdiš kakor gnoj!

Na!

Baba odleti v grmovje, pa se
prireže nazaj, vtakne v usta dva
prsta in zažvižga, da gre zem-
lji in drevju skozi ušesa.

Tiho je vse tako nekaj časa,
kar prične šumeti v grmovju, ve-
je se razmikajo in zopet stikajo,
bližnji grm zine in iz njega se pri-
kaže pajek, velik kakor oven.

Zelen je, oči se mu svetijo kakor
baki je in so velike kakor buče.
vrti jih, da obhaja človeka zona,
se sežen dolgi prednjimi nogami,
prične tipati po Tonetu, ki je
naenkrat bled kakor mrtič.

Pajek lazi po njem, prede paj-
čevino, leze podenj, pa zopet na-
djen, zaprede ga tako, da se ne
more ganiti. Nato se ustavi nad
glavo, vrti oči kakor buče in bak-
lje, pogleda, če je dobro napra-
vil, pa odgomi in odšumi v gr-
movje.

Baba sede k Tonetu, obrne ga
tako da položi njegovo glavo v
svoje naročje in se pripravlja, da
bi ga poljubila. Res se skloni in
res ga poljubi, — ali ta dotikljaj
njenih ust je tako grozen, da se
splasi sama noč in pred njim u-
ide.

Tone odpre oči, gleda v dan

nad sabo, mežika in se prične za-
vedati kraja in položaja.

V obcestnem grmovju leži ves
zamotan v robidovje. Na desno
se vije cesta v dolino proti kra-
jemu, ki se jima pravi Luza in
Podgrad, zadaj stoji vrh Gor-
jancev s cerkvama svetega Mi-
klavža in svete Jere.

Hlapec vstane in se odpravi na
pot proti domu.

Pred prvimi jutranjimi urami
je pripeljal gospodar Konda do
doma in ustavil konje prvega vo-
za, konji drugega voza pa so se
ustavili sami od sebe. Skočil je z
voza, položil bič preko sedeža in
tipal za koci, ki bi morali biti na
sedežu ali na sodu, vse je preti-
pal, pa ni ničesar našel.

— I-ha! — je zakričal za hla-
pecem, da bi ga doklical.

Odziva ni bilo.

— He, he! — je ponovil. —
Tone, zdrami se, doma sva!

Nič.

— He, koe sem, konji so vro-
či!

Zopet nič.

Stopil je k drugemu vozu, po-
gledal spredaj, sedež je bil praz-
en, ali nikjer ni bilo ne kocov,
ne Toneta.

Prestrašil se je: Če je padel v
spanju z voza, je lahko zdrknil
med kolesa in gotovo je bilo po
njem. Pravijo pa, da čuva pijan-
ca devet angelov varuhov, torej
osem več, kakor treznega zemlja-
na.

Zbudil je pastirja, pa ga poslal
iskat hlapca.

Pastir se je vrnil že pozno do-
poldne, ničesar ni videl in nič-
esar ni vedel povedati.

Donaci so si mislili, da je za-
šel na kak način sam domov, pa
so hodili okoli kozoleca in hleva in
ga klicali.

In okoli poludne se je ne ske-
dnju resnično oglašil.

— Ho-ho, tukaj sem, oče!

— Pa si peš prišel domov,
— vrag te dal! — se je zanimal go-
spodar dalje.

— Ho

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.
Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 96 Wilcox, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 885, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Problekcionar: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEC, 600 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVAŠNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Insler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBRŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kan.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Griggsfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBRŽGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 197, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zapisnik pete redne konvencije društva svete Barbare v Forest City, Pa.

POPRAVEK.

V zapisniku 5. se je bilo pomotoma priobčeno pismo glavnega tajnika J. Telbana. Pismo ne spada v zapisnik.

Uredništvo.

ZAPISNIK XVI. SEJE PETE REDNE KONVENCIJE DRUŠTVA SV. BARBARE V FOREST CITY, PA., 13. SEPTEMBRA 1916.

Brat Tauchar otvori sejo ob pol drugi uri popoldne. Brat glavni tajnik vsled opravila v glavnem uradu ni bil navzoč vsled česar za zapisnikar Zbašnik prečita imenik glavnih uradnikov in delegatov. Navzoči so vsi razni brata glavnega tajnika in brata Josip Zalarja. Čita se zapisnik XV. seje, katerega se z malimi popravki sprejme. Brat Podvasnik poroča konvenciji, da je prejel iz Chicago neko pismo glede bondov, katere se priporoča naši organizaciji; omenjeni bondi prinašajo organizaciji 5% obresti, kar je več, nego na bankah; ob enem omenja, da bode iste pustil pri odvetniku preiskati; vzeto v naznanje. Preide se na točko 10 sestava pravil in razmotrivanje o njih. Člen II. uradovanje glavnega odbora: točka prva ostane neizpremenjena; točka 2. naj se črta II. predsednik in pa upravni odbor; točka 3. ostane, ravno tako tudi točki 4 in 5; točka 6 se črta; točke 7, 8, 9, 10, 12 in 13 ostanejo neizpremenjene. Člen III. točka 1 naj se nadomesti s: "glavni predsednik vodi seje glavnega odbora. Nadzoruje delovanje vseh glavnih odborov, kakor tudi društveno premoženje". Besedilo točke a) naj se nadomesti s: "Predsednik mora natančno poročati o svojem delovanju na redni ali izvanredni konvenciji". Doda naj se točka b) Vknjižiti mora vse natančne poročila, katere mu predloži glavni tajnik. Točka 3. odpade; točka 4 naj se glasi: "glavni tajnik vodi vse knjige glavnega urada po sistemu, ki je najbolj pripraven za njegov urad". Točka 4 a), b), c), d) ostanejo; točka e) se izpremeni nasledno: "sprejema ves denar in ga mora najmanj enkrat na teden izročiti blagajniku proti pobotnici; krajevni tajniki naj pazijo, da bode vsaka denarna nakaznica, čeki, Money Orders, ali Bank drafti glasilu se na ime blagajnika in banke s katero bode blagajnik posloval". Točka 5 naj se glasi: "II. tajnik vodi zapisnik vseh sej glavnega odbora". K točki 6 — c) se doda: "vsaka banka mora položiti poročilo, na čekovnem računu ne sme biti več nego \$2000.00"; k točki 7 naj se dostavi: "ob enem mora nalagati tudi denar mladletnih otrok na obresti, in dvigniti zamore istega le ako je predsednik podpisal". K točki 9 — a) se doda: "in sicer ne pozneje kot 10. dne v mesecu". K točki 9 — b) se do: "prizadeži ima v takem slučaju pravico apelirati na članstvo". Člen III. točka 10 — a) se doda: "in objaviti v društvenem glasilu". Točka b) se črta; točka 11 — a), b), c), d) se črta. Člen IV. točka 1: "starost se določi od 18. do 45. leta"; "se ustanovi lahko z 8 člani". Člen V. Doda se k točki 5 točka a): "ako je bil kak uradnik najsihodi vsed katerekoli razloga odstavljen se lahko drugega izvoli na njegovo mesto". Pri točki 2 naj se črta "zastopnik". Predsednik Tauchar uvidi potrebo, da zborujemo tudi zvečer. Predlagano in podpirano, da se zboruje zvečer od pol osme do 11. ure; predlagano in podpirano, da se zboruje od pol osme do 10. ure zvečer; protipredlog, da se zboruje do 10. zvečer sprejet z večino glasov. Seja zaključena ob 6. uri zvečer.

FRANK J. TAUCHAR, predsednik. A. ZBAŠNIK, zapisnikar.
FRANK GREGORKA, zapisnikar.

ZAPISNIK XVII. SEJE PETE REDNE KONVENCIJE DRUŠTVA SV. BARBARE V FOREST CITY, PA., 13. SEPTEMBRA 1916.

Predsednik Tauchar otvori sejo ob pol osmi uri zvečer. Sledi čitanje imenika glavnih uradnikov in delegatov. Navzoči so vsi. Zbornici se javi, da je tudi brat Josip Zalar navzoč. Brata Zalarja se vpraša, da pojasni konvenciji zakaj se je brez njenega dovoljenja odstranil pri XV. seji; slednji odgovori, da ga njegove uradne dolžnosti kličijo domov, in da je vsled tega prošil, da se ga oprosti. Ob enem predloži zbornici tudi račun potnih stroškov, katere zbornica po kratkem debatiranju sprejme in potrdi. Sledijo pravila: Člen VI. točka 1 ostane; točka 2. se črta: "društveni denarni zneski"; točka 3 naj se glasi: "Vse denarne pošiljave morajo biti v glavnem uradu do zadnjega dne v mesecu, in dolžnost članov(nic) je, da imajo svoj asessment plačan pri krajevnih postajah najpozneje do 25. v mesecu". Točka 4 ostane. Člen VII. točka 1 naj se glasi: "Glavna letna seja se vrši vselej v mesecu decembru pri kateri se voli ob enem tudi postajni odbor. Za člana(nice), ki se brez tehtnega vzroka niso vdeležili navedene seje, naj krajevna postaja sama določi kazni". Točki 2 naj se doda: "in večina navzočih članov oziroma članice odločuje"; točke 3, 4, 5, in 6 ostanejo. Člen VIII. točka 3 — b) naj se glasi:

"Izdelati mora mesečno poročila, vknjižiti vsak znesek in hraniti mora tudi vse društvene listine; denar naj pošlje potom Postal Money Order, Express Money Order, ali na Bank draft glasilu se na ime glavnega tajnika in banke, v kateri bode imel glavni blagajnik čekovni račun in katere im bode objavljeno v društvenem glasilu". Točka 5 — b) "vsota se zniža na \$300.00"; točka 6 se črta; točki 6-a) in 6-b) se stavita pod točko 5-c); ostale točke tega člena ostanejo neizpremenjene. Člen IX. ostane neizpremenjen. Člen X. 1 in 2 točka se spojitve skupaj, beseda "katoliški" izostane in se nadomesti s "vsaki pošten Slovan in poštena Slovenka". Ostalo se ne spremeni. Člen XI. točki 2 naj se doda: "kar naj tajnik vknjiži v svoje knjige". Pri točki 5 naj se črta "14 dneh", ter se nadomesti "v petih dneh"; točki 6 naj se doda: "omeniti mora v certifikatu koliko naj se porabi za pogrebne stroške, katere svota naj ne presega \$125.00". Člen XII. točka 1 naj se preuredi tako, da bode član ki plača \$1.00 pristopnine deležen podpore šele čez 90 dni; ako pa hoče kateri biti bolniške podpore takoj deležen, mora pa vplačati ob pristopu (ne pozneje) asessment za tri mesece nazaj in za tekoči mesec. Ostale točke ostanejo. Člen XIII. točka 2 "za bolniški sklad naj se plača 70 centov za poškodniški sklad 10 centov in upravni sklad 8 centov"; ostalo naj ostane pri starem. Točka 3 naj se črta, ravno tako tudi točka 6.

Predsednik sejo zaključil ob pol 11. uri zvečer.

FRANK TAUCHAR, predsednik. A. ZBAŠNIK, zapisnikar.
FRANK GREGORKA, zapisnikar.

ZAPISNIK XVIII. SEJE PETE REDNE KONVENCIJE DRUŠTVA SV. BARBARE V FOREST CITY, PA., 14. SEPTEMBRA 1916.

Predsednik Tauchar otvori sejo ob 8. uri zjutraj. Čita se imenik glavnih uradnikov in delegatov; navzoči so vsi. Sledi čitanje zapisnika XVI. seje, katerega se z malimi popravki sprejme. Nadaljuje se urejevanje pravil. Člen XIV. točka 1 naj se "tako" črta in ostalo naj se popravi, da bode v soglasju s členom XII. točka 1. Člen XIV. točka 7 naj se "v blagoslovljenem" črta in nadomesti s "nosečem"; točka 28 se črta; točka 29 "dnevnic se zviša od 30 na 50 centov na uro". Ostale točke ostanejo neizpremenjene. Člen XVI. točka 10 se spremeni v \$250.00; med točki 10 in 11 se doda posebna točka "za zlomljenje hrbtenice \$250.00, katero svoto se plača po preteku enega leta"; naj se doda posebna točka: "Ako je bil kak član(ica) poskodovan(a) se mora pustiti, potem ko ozdravi zdravniško preiskati in potem se mu izplača odškodnina do katere je deležen(a)". Dostavi naj se tudi točka, ki bode določala "v slučajih, kjer je operacija neobhodno potrebna, da je od tega odvisno življenje člana oziroma članice naj se plača prizadeži stranki svoto \$50.00. Zdravnik naj napravi tozadevno izjavo, katero mora član(ica) poslati v glavni urad". Ostale točke tega člena ostanejo neizpremenjene.

Člen XVIII. točka 2 "po starosti" se črta; doda se točka 7: "Pasivni člani morajo postati tisti, ki delajo kot streljalec v nevarnih jamah za višje plače, kot so določene za taka dela od unije ali kompanije, ki stopijo prostovoljno ali prisiljenim potem, ki stopijo v policijske službe ali sploh v kakršnikoli oboroženi sili". Člen XVIII. točka 4 se črta "ustmeno"; točka 6 naj se črta "potni ali"; k točki 9 naj se doda: "potni listi se ne izdajajo za v države v katerih vlada ob času prošnje vojno stanje". Člen XIX. točka 2 naj se črta in nadomesti s "suspendirani član ali članica ni deležen bolniške podpore prvi mesec pač pa smrtnine; po preteku enega meseca preneha član biti deležen bolniške podpore in smrtnine". Točki 8 in 9 se premešče k členu XIV.; točka 11 se črta; naj se napravi poseben člen za suspendiranje in poseben član za črtanje. Člen XX. ostane neizpremenjen. Člen XXI. se črta in tozadevno navodilo se stavi v društveni knjižice; doda se naj, da ako je član pri društvu šest ali nad šest let se svota lahko zviša na \$100.00. Člen XXI ostane neizpremenjen. Člen XXIII. točka 1 naj se glasi: "redna konvencija naj se vrši vsake 4 leta in sicer drugi ponedeljek meseca septembra. Konvencija dominira tri mesta za glavno zborovanje, katere se da šest mesecev pred konvencijo na splošno glasovanje; v mestu za katero je glasovalo največ članov(ice) se naj vrši potem glavno zborovanje". Točka 2 naj se glasi: "vsaka postaja, ki šteje od 25 do 100 članov ima pravico poslati enega delegata; ako postaja šteje več kot 100 članov pošlje lahko dva delegata; nobena postaja pa ne more poslati več nego dva delegata". Napravi se posebna točka, k inaj se glasi: "Vožne stroške delegatov in glavnih uradnikov, kakor tudi dnevnic plača glavna blagajna; dnevnic se določi na \$5.00; za spalne vozove društvo ne plača stroškov".

Predlagano in podpirano, da se prične XIX. seja ob eni uri popoldne mesto ob pol dveh; sprejeto.

Predsednik sejo zaključil ob 12. uri popoldne.

FRANK TAUCHAR, predsednik. A. ZBAŠNIK, zapisnikar.
FRANK GREGORKA, zapisnikar.

ZAPISNIK XIX. SEJE PETE REDNE KONVENCIJE DRUŠTVA SV. BARBARE V FOREST CITY, PA., 14. SEPTEMBRA 1916.

Predsednik otvori sejo ob 1. uri popoldne. Čita se imenik glavnih uradnikov in delegatov; navzoči so vsi. Brat Louis Tauchar prosi zbornico, da bi se ga oprostilo, ker ga važni opravki kličijo domov. Predlagano in podpirano, da se ga oprosti; sprejeto. Brat Frank Demšar prosi isto, da bi se ga oprostilo. Odklonjeno. Sledi čitanje zapisnika XVIII. seje. Predlagano in podpirano, da se zapisnik XVII. seje sprejme; sprejeto. Preide se na urejevanje društvenih pravil. Člen XXIV. naj se doda še posebna točka: "glavni tajnik mora vse predloge, tikajoče se inicijative, referendumov in odpoklica naznaniti krajevnim postajam, kakor tudi izid glasovanja". Doda naj se tudi sledeča točka: "Člani glavnega odbora imajo pravico vdeleževati se vseh sej redne in izvanredne konvencije, zamore posegati v debato, nimajo pa pravico stavljanje predlogov ali vdeleževati se glasovanja. Člani glavnega odbora lahko kandidirajo za zopetno izvolitev ali za kako drugo mesto v glavnem odboru". Točka 6 naj se glasi: "Ako glavni odbor sklene z dvotretinsko večino, da je izvanredna konvencija potrebna, mora glavni tajnik dati to na splošno glasovanje in izid naznaniti v društvenem glasilu". Člen XXV. se popolnoma črta, ter nadomesti s sledečim:

ČLEN XXV.

PRAVO DIREKTNE ZAKONODAJE.

Inicijativa.

Vsaka postaja društva sv. "Barbare" ima pravico predlagati med časom od ene do druge konvencije katerekoli spremembe, dodatke ali črtanja točk v društvenih pravilih. Vsak predlog mora biti objavljen v društvenem glasilu, katerega pa mora podpisati 10 postaj iz 4 različnih držav, predno zamore biti predložen v splošno glasovanje. Ko je inicijativa objavljena v društvenem glasilu, se lahko vodi razprava za in proti predlogu. Podpirati ga pa mora število postaj kot je zgoraj omenjeno, in to v šestih (6) tednih od dneva, ko je predlog prvič objavljen v glasilu društva. Ako ni v tem času zadostno podpiran, se zavrne. Gl. tajnik mora takoj dati na splošno glasovanje vsak zadostno in pravilno podpiran predlog. Splošno glasovanje se vrši šest (6) tednov; od dneva kot gl. tajnik uradno naznanil v glasilu društva, pa do zadnjega dne šestega tedna. Glavni odbor mora priobčiti vse predloge, ki so predloženi od katerikoli postaje, v glasilu društva sv. Barbare; lahko pa objavi poleg svoj kometar.

Referendum.

Predlogi, tikajoči se sprememb, dodatkov ali črtanja točk v pravilih se sprejmejo potom splošnega glasovanja z dvotretinsko večino oddanih glasov.

Vse zadeve, ki se ne nanašajo na spremembe, dodatke ali črtanje točk v pravilih, kakor določitev kraja za redne konvencije, predloge za izvanredne konvencije, volitev uradnikov za izpraznjena mesta v glavnih uradih in odborih, ter sporne zadeve, za katere, se razsodba porotnega odbora ne vjema z razsodbo glavnega odbora, pa se sprejmejo z nadpolovično večino oddanih glasov.

Vsak član ali članica ima pri splošnem glasovanju le en glas; suspendirani nimajo pravice do glasovanja. Kdor plača vse zaostale asessmente in doklade, zadobi pravico do splošnega glasovanja. Članice ki niso zavarovane za bolniško podporo, ne morejo glasovati v zadevah, ki se tičejo bolniške podpore.

Glasovanje se prične, ko gl. tajnik naznanil predlog v društvenem glasilu in pošlje glasovnice na vse krajevne postaje, ter traja šest (6) tednov; glasovnice, ki se ne vrnejo v urad gl. tajnika v teku šestih tednov, so neveljavne.

Vsak predlog, ki je zadostno podpiran in predložen v splošno glasovanje, mora biti dvakrat zaporedno priobčen v glasilu društva, in to v pričetku glasovanja.

Glasovanje je individualno. Gl. tajnik mora poslati vsem postajam glasovnice, na katerih mora biti predlog pravilno raztolmačen. Glasovnico mora vsak član(ica) podpisati, da je veljavna.

Glasovnice hrani postaja v svojem arhivu, postajni tajnik pa pošlje natančno poročilo o rezultatu glasovanja v gl. urad. Ako glavni upravni, nadzorni ali porotni odbor sumi kako postaja, da ni poslala v urad gl. tajnika pravilno poročilo o glasovanju, lahko zahteva od dotične postaje, da mora poslati glasovnice v pregled.

Rezultat splošnega glasovanja naznanil gl. tajnik v društvenem glasilu.

Odpoklic.

Vsakega uradnika te organizacije se zamore odstaviti potom splošnega glasovanja, ako se mu dokaže sledeče:

Da je za poslovanje svojega urada nezmožen, ako nemoralno živi, ako voje dolžnosti zanemara, ako namenoma krši pravila in ruje proti koristim društva, ako nalašč ali radi malomarnosti ovira splošno glasovanje, in če je radi kriminalnega zločina obsojen v državno ječo.

Ako kakšna postaja sprevidi, da je dotičnik zaslužil več kazni kot odpoklic, lahko vzame inicijativo in kazni predlaga; ako dobi zadostno podporo in večino glasov, je sprejeta. Taka kazen postane pravomočna takoj, kakorhitro je rezultat glasovanja naznanjen v glasilu društva.

Člen XXVI. točka 1 naj se črta 10 in nadomesti 8. Člen XXVII. ostane neizpremenjen. Člen XXVIII. točka 2 se doda: "da mora tudi objaviti imenik in dan seje krajevnih postaj". Točka 4 se nadomesti z: "V slučaju, da društveno glasilu po lastni krivdi ne priobčea, kol je navedeno v točkah tega člena se ga potom splošnega glasovanja lahko odpokliče in nadomesti z drugim". Člen XXIX. točka 1 ostane; točka 3 naj se glasi \$20.000.00; točka 4 "glavni nadzorni odbor vsak po 5000.00; točka 5 ostane, ravno tako tudi točka 6. Člen XXX. točka 1 glavni predsednik ima \$100.00 letne plače; točka 2 podpredsednik ima \$10.00 letne plače; točka 3 se črta; točka 4 naj se glasi: "glavni tajnik prejema za dobe njegovega uradovanja \$125.00 mesečne plače; plača se mu zviša \$5.00 več mesečno čim hitreje se je enakovrno članstvo pomnožilo pod njegovim uradom za 500 in za vsakih nadaljnjih 500 članov se mu plača za \$5.00 poviša mesečno. Ako potrebuje kako pomoč v svojem uradu v dobi njegovega uradovanja mora za isto sam plačati. Ko novi tajnik nastopi mu odbor lahko dovoli pomočnika za ne več ko 30 dni. Glavni tajnik ne prejema nobenih posebnih dnevnic". Točka 5 ostane; točka 6 ostane; točka 7: Zaupnik prejme \$25.00 letne plače; točka 8 ostane; točka 9: "predsednik porotnega odbora prejme \$30.00 letne plače in ostala dva porotnika po \$15.00"; točka 10 se črta; točka 11 ostane pri starem; točka 12 naj se črta \$4.00 in nadomesti \$5.00; točka 13 ostane. K členu XXX. se doda posebna točka: "V slučaju, da nastane kako mesto v glavnem odboru izpraznjeno, mora naslednik položiti isto svoto poročila." K členu XXVII. se mora dodati nova točka, ki naj se glasi: "Naročila za tiskovine ali kake druge uradne potrebe, ščine, za katere bi svota presegala \$50.00, mora glavni tajnik razpisati in naročilo prejme tvečka, ki stavi najbolj ugodne cene". Pri obredniku mesečnih zborovanj naj se stavi posebno točko med 4 in 5: "Čitanje uradnih naznanil iz glavnega urada, inicijativa in referendum". K točki 15 naj se dostavi še "in raznoterosti". Obrednik konvencije se nadomesti z novim. Prisrsko za nove kandidate in primeren govor ob priliki pogreba umrlega brata ali sestre naj sestavi dotični, kateri bode uredil pravila.

Preide se na točko 12 poslovnega reda. Volitev glavnih uradnikov. Predlagano in podpirano, da se nominira in voli tajno; predlog ni bil dan na glasovanje, pač pa predsednik Tauchar pojasni, da se nominira javno in glasuje tajno. Sledi nominacija za glavnega predsednika; nominirani so: Dolenc, Fatur, Muhič, Oberzan, Peternel, Frank Tauchar in Teropčič; nominacije sprejmeta Peternel in Tauchar, drugi odklonijo.

Sledi glasovanje z listki; rezultat: Tauchar 31 glasov, in Peternel 26 glasov.

Sledi nominacija za glavnega podpredsednika. Nominirani so: Dolenc, Fatur, Oselin, Potnik, Louis Tauchar in Teropčič; nominacijo sprejme Dolenc in Oselin, ostali odklonijo.

Sledi glasovanje z listki; rezultat: Dolenc 31 glasov in Osolin 266 glasov.

Sledi nominacija za glavnega tajnika. Nominirani so: Ahčan, Demšar, Gostiša, Gregorka, Pavlovčič, in Zbašnik; nominacijo sprejme Pavlovčič in Zbašnik.

Sledi glasovanje z listki; rezultat: Pavlovčič 31 glasov, Zbašnik 27 glasov.

Sledi nominiranje drugega tajnika; nominirani so: Anton Demšar, Gostiša, Gregorka, Hočevar in Oselin; nominacijo sprejmejo Gostiša, Gregorka in Anton Demšar, ostali odklonijo.

Sledi glasovanje z listki. Rezultat: Gostiša 29 glasov, Gregorka 22 glasov in Demšar 7 glasov.

Sledi ožja volitev, pri kateri je sprejel Gostiša 31 in Gregorka 27 glasov.

Sledi nominacija glavnega blagajnika. Nominirani so: Bognar, Lekše, Marinčič, Muhič, Peternel, Podvasnik in Karol Zalar. Nominacijo sprejme Bognar, Marinčič in Muhič.

Sledi glasovanje z listki. Rezultat: Bognar 8 glasov, Marinčič 25 glasov in Muhič 23 glasov. Pri ožji volitvi prejme Marinčič 34 glasov in Muhič 22 glasov.

Sledi nominiranje za zaupnika. Nominirani so: Brajer, Gregorka, Hočevar, Oselin, Peternel, Podvasnik. Nominacije sprejmejo Brajer, Hočevar in Peternel, ostali odklonijo.

Sledi glasovanje z listki. Rezultat: Brajer 11 glasov, Hočevar 3 glasov in Peternel 16 glasov.

Predsednik sejo zaključil ob pol sedmi uri zvečer.

FRANK TAUCHAR, predsednik. A. ZBAŠNIK, zapisnikar.
FRANK GREGORKA, zapisnikar.

Avstrijci zapuščajo Trst? —

Atene, Grška, 19. septembra. — V tukajšnjih diplomatskih krogih se govori, da zapuščajo Avstrijci Trst. (!)

Najhitrejša brzojavka.

dosedaj je prišla okoli sveta v 16 minutah in 30 sekundah. Oddali so jo v Londonu, 17 brzojavnih po-

staj jo je moralo oddati naprej, prebivalcev, v Avstriji pa sedem prešla je po 28,613 geografskih in na Ogrskem dve.

Na Nemškem

je 48 mest, ki imajo nad 100,000 prebivalcev, v Avstriji pa sedem prešla je po 28,613 geografskih in na Ogrskem dve.

NAZNANILO.

Društvo "Avstrija" št. 5 S. D. P. Z. v Ralphonu, Pa., je sklenilo pri zadnji seji dne 17. sept., da priredimo

VESELICO

dne 23. septembra

v korist društvene blagajne. Veselica se bo vršila pri sobratu Martinu Koroschetz; prične se ob 7. uri zvečer in konča se pa ob polnoči. Vstopnina za moške je \$1.00, dame so pa vstopnine proste. Za dobro zabavo, sveže pivo in fini prigrizek bo dobro preskrbljeno.

Tempotom vabimo vse rojake in rojakinje iz Ralphonu, Acoste, Biskerija in Bosswheta ter okolice, da se te naše veselice v obilnem številu vdeležijo.

Članom omenjenega društva pa naznanjam, da se mora vsak brez izjeme vdeležiti, ker je za korist vseh članov. Pri seji je bilo sklenjeno, da plača vsak tukajšnji član \$1.00 v blagajno, če se veselice vdeležijo ali ne in člani do deset milj oddaljeni plačajo pa le 50c. Toraj na svidenje dne 23. sept. pri rojaku Koroschetz.

Anton Resnik,

tajnik društva "Avstrija" št. 5.

VABILO

na

VELIKI PIKNIK,

katerega priredi

J. S. Klub št. 118

v Canonsburgu, Pa.

v nedeljo dne 24. septembra

na Allison farmi.

Tempotom vabimo vse sodruge ter rojake in rojakinje iz Canonsburga, Meadow Lands in okolice, da se polnoštevno vdeležijo. Na pikniku nas bo kratkočasila slov. godba iz Alexander, Pa. Toraj na svidenje 24. sept.!

Odbor.

Iščem svojo prijateljico in sošolko MARJO ŠETINA, doma iz Mokronoga na Dolenjskem. Pred časom se je nahajala v Chicago, Ill., in zdaj ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglasi svoji prijateljici Jvanki Beve (rojena Samida), 249 Grove St., Milwaukee, Wis.

ZAPOVEDI MATERAM.

NE VSLUJTE DETETU TEŽKIH JEDIL KER S TEM MU PRAV LAHKO POKVARITE ŽELODEC ZA CELO ŽIVLJENJE.

Ako trpi na grizi, če je napeto, zaprto, ali ako ima krče v trebuhu, ne more spati ali dobliva zobe, ne pozabite rabiti "KOPP'S BABY'S FRIEND", ki je že obvaroval na milijone življenj v zadnjih 40. letih.

"KOPP'S BABY'S FRIEND" je na prodaj v vsaki lekarni po 25 in 50c. steklenica.

Ako ga ne morete dobiti, kjer stanujete, pošljite papirnati dolar izdelovalcu in prejeli bode 2 50c. steklenici z obratno pošto.

Kopp's Baby's Friend Co.
York, Penna.

E. Robert Kopp

Edino pravi s tem podpisom.

JE IN PIJE
KOLIKOR MU SRCE
ZAŽELI.

H. H. von Schliek, slavnostni naravni zdravnik in tovarnar Bolgarske Krvne Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolnimi v stani zvezi in dobiva od njih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupe zahvalnih pism, je naš rojak Petar Blažič. 2800 — Chouteau Ave, So. Louis. Mo. pisal sledeče pismo:

"Že sem izgubil upanje, da bom še kdaj ozdravil, toda zdaj odkar pijem Bolgarski Krvni Čaj se vsak dan boljši počutim, glavobol in nespanje, od katerih sem skoro tri leta trpel, je prešlo; prej nisem mogel jesti meso ali pa piti kako pijačo; zdaj pa lahko jem in pijem, kar mi le srce poželi".

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvne Čaja, ki traja pet mesecev, pošlje za \$1.00 kamorkoli v Canado za 31.12.

Marvel Products Company,
9 Marvel Bldg.

Kvišku.

Spisal Fran S. Finigar.

I.

Vrtar Marko, dolg in koščen, kot bi mu na celem životu ne bilo pol funta mesa, z velikimi resastimi zalisci, šilastim nosom, kateri je bil dolg, da mu svetla strelca črne čepice, na kateri se je blestela zlata kronica, nikakor ni zadostovala za streho, ta vrtar Marko je odprl z vso silo in naglostjo velikanske dvokrilne vrata, ki so zapirala pot na grajsko dvorišče. Zamolklo so zakruli velikanski tečajji in skozi močno žrelo so se vsuli prameni iz nizko stoječega solca. Marko je stopil k vratom, držal z desnico za ključko ter stal nepremično in mirno kakor lesen kip. Po cestnem prahu so zadušeni bobneli udarci kopit in vmes je šumelo tiho drdvanje koles. Ni dolgo stal Marko. Skozi vrata sta šinila dva blesta, ponija, v najstrožjem diru. Zaprežna sta bila drug za drugim in za njima je brzel rmenkast vozček, ki je bil spleten kot jernasek iz najfinjšega protja. Marko se je odkril in globoko priklonil, potem pa urno zapiral težka vrata, da bi ubranil prašnemu oblaku, ki se je dvigal na cesti za vozom, vstop na svažno, z drobnim peskom posuto grajsko dvorišče.

Upraga se ni ustavila takoj na dvorišču. Njena vodnica, ki je sedela vzneseno in ponosno v visokem košku na voziču, je držala vajeti, napete kot struno. Ponija sta nesla široke, upognjene vratove napete in bila drobni korakovi iz silo v kolobaru po dvorišču krog močnega lopa. Petkrat so začrta kola kolobare v mehki pesku, ki so se spiralno zoževali, dokler niso prikožili tik lopa, kjer sta konja obstala, kot bi jih pribil na tla. Tedaj je zadone pod lipo burno ploskanje, da je jata vrabev planila z lopa in sfrčala na vrt ter posedla na gosto jablano.

"Izborno! Vrlo! Mojsterski, Margita!"

Margita je skočila smehljaje se z voza tako lahko kot pero in na tleh odskočila nekoliko kvišku kot žogica, če jo vrže igrajoči se otrok. V skoku je vrgla vajeti kotigaj, potem hitela h gospem, ki so stale ob mizici pod lipo, in se vsaki po vrsti priklonila, naglo in ročno prišla vsako s kremenjelenimi rokavicami za roko in jo prostodušno poljubila — ne iz dvorljivosti — ne, ampak rekli bi — iz same razposajenosti.

"Margita, ti preveč predrzno voziš! Boš videla, da se še pokesrečiš!" skrbela je zanjeto teta Tera, majhna, postavna gospa, ki je morala skoro dvigniti glavo, da je videla tanki in vitki Margiti v lice.

"Ne bojte se, ha, ha!"

Poreden, otročje naiven smeh je zadonel po dvorišču in Margita je že bežala zopet h konjenima, kateri je kočijaz uprav mislil sprevesti, da se oddahne.

"Hasan, Dendi! Kam gresta?"

Konja sta takoj obstala in nepotrepljivo hrzala ter se ozirala po Margiti.

"Kaj ne, Dendi, ti me ne prevrneš, in Hasan, ti tudi ne! Ljubček moj, na, na — eh, kako sta bila pridna! Kot vihar smo šli!"

Tapljala ju je po napetih vratovih, gladila po okroglih bokih in jima dajala kosce sladkorja, katere sta hrustala z veseljem in zadovoljno pokimavala z majhnimi glavama in strigla z ostrimi uhlji.

"Sedaj le pojdiva, ljubčka moja, da se ne prehladita!"

Dvakrat je moral kočijaz tlesniti z jezikom, predno sta se Dendi in Hasan ganila z mesta, a še tedaj sta nevoljno bila ob tla, ker sta se morala ločiti od Margite.

Margita se je še enkrat ozrla za njima, potem pa odšla pod lipo h gospem. Potoma si je že snemala mehke rokavice in jih pod lipo odložila z boko, tanko roko, dolgih, prav aristokratskih prstov na mizo. Iz mehkega klobuka, ki je bil brez nakitja, je potegnila zalasnico in položila klobuk k rokavicam. Nato si je otrsela nekoliko prahu, ki se je bil nabral na obleki, in se postavila v krog brbljajočih gospelj.

Bila je Margita velika, izredno velika in tanka kakor jelica. Njen obraz ni bil, da bi rekli: Margita je krasičica. A bil je zanimiv skozinsozi. Ustnice je imela močne, rdeče, a nikakor prevelike. Oči so bile prave pravice take, kot jih je imela Homerjeva božica Atena boopis, velike, ki so zle nekatere modrijanske v svet. A niso bile suhe, brezizrazne, marveč je bila v njih zastopljena nekaka milica

blagoga srca. Čela je bila izredno visokega. A ni se videlo to čelo. Kostanjevi lasje, gladki in mehki kakor nežnega otroka, so se nekoliko pristrženi vsajali globoko na čelo, skoro do obrvi, da je to čeloveka kar iznenadilo. Ali pristojalo ji je to izvrstno. Po starosti pa še ni prestopila devetnajstega leta.

"Kje si bila, Margita?" vpraša jo skrbna teta Tera pl. Lazzi.

"Na Bledu, tetka draga!"

"Ali ti ugaja Bled?"

"Lep je, krasen! Tje se popelje mo še!"

"Pa si se bala, da se boš dolgočasila tukaj?"

"Da sem le konje dobila, sedaj mi ne bo nikdar več dolgčas. Zrak mi neizmerno prija; pogledite, ali nistem rdeča?"

Margita je približala tetki gladko lice, katero ni bilo sicer rdeče, ali so se poznali na njem sledovi ostrega gorenskega zraka in poletnega solca.

"Solnce te bo ožgalo, ker nič ne paziš na obraz!"

"Ba, naj me! Saj to je zdravo! Zakaj delajo prav na Bledu reklamo: Sonnenkur? Torej na solnce moram, to me le ukrepi!"

"Kaj poroče Lotar, ko te vidi črno kot ciganko?"

"Lotar?"

Margita je nabrala razigrano lice v resne poteze, s silo nagrbnila gladko čelo nad obrvi, malo pomolčala, potem se zopet razvedrila in malomarno odgovorila:

"Tako črna ne bom kot on, če me celo poletje žge solnce."

"Lotar, ah, pardon, kako je človek pozabljal! Sedaj šele sem se domislila. Margita, pismo si došla od njega. Na, beri!"

Tetka Tera je vzela iz pompadure, ki je visela ob lopi, grobno pismo ter je dala Margiti. Ta je je hladno, brez strasti in navdušenja vzela, s tankimi prsti odrgala zavitek, da so koščki papirja leteli na tla in se v lahki sapi prekopicavali po pesku. Hipno so velike oči preletele celo pismo. Obraz je ostal hladen. Nič niso trepetale mišice, nič se ni tresla roka, niso se ji burile prsi, ni je obilavala rdečica — nič: brala je pismo mirno, kot bere kdo v kavarni dnevnik pri črni kavi.

Prebravši pismo, je tje zopet vstala in v kuvert ter ga spravila v majhni šep sivičasti vrhnjice.

"Kaj je pisal, pa nič ne poveš?"

"Sili jo teta."

"Za menoj pride!"

"Saj sem vedela! Oh, brez tebe ne more živeti!"

"Morda res ne", pripomnila je pikro Margita, zasukala se na peti in se obrnila od lopa čez dvorišče proti drevoredu košatih kostanjev.

Po drevoredu sta prihajala visokorastel, krepak mladenič in sivobrudi grajski oskrbnik.

Margita je stala tesno peto ob peti roke vpirajoč v žepke vrhnjice, da je ta vsled napetosti delala podolgovate gube, in motrila samozavestno bližajočo se šetalec, ki sta se živahno pogovarjala in Margite se zapazila nista.

"Kdo pa je tisti mladi gospod, ki gre z oskrbnikom?" obrne se Margita samo z glavo proti teti.

Vse gospe pogledajo proti drevoredu, potem se spogledajo med seboj, kakor bi se vprašale: Ali veš ti, ali veš...? Nobena ga ni poznala.

"Nisem ga še videla v grajski čini."

"Jaz tudi ne."

"Z oskrbnikom hodi."

"Sodrnjak bo."

"Morda kak dijak."

V tem se odpro vrata dolgega hodnika, ki je ločil dvorišče od majhnega, s cvetjem zasajenega vrtiča, odkoder je bil vhod po glavnih stopnicah v grajsčino, in pri vratih se prikaže kot sneg belo metuljasto pokrivalo in plavkasto krilo postarne usmiljenke, prednice Gabrijele. Za njo je spoštljivo prišla nekoliko mlajša častita sestra Marija. Prednica je gospe prijazno pozdravila, priklonila z glavo, katere se je od starosti nekoliko tresla, da so konci širokega redovniškega pokrivala vedno trepetali kot krila belega metulja, ko jadra nad cvetjem.

Margita je hitela prednici nasproti, ulovila jo za veko roko in skoro pokleknila pred njo ter ji poljubila roko, predno ji je mogla prednico ubraniti.

"Ti ljubdo dete moje!" je pogladila rahlo Gabrijela mehko lice živahne Margite. Nato jo je prijel za roko in se je tesno oklenila ter šla proti gospem.

Oskrbnik in mladi neznanec sta prav tedaj dospela mimo lopa. Prednica je ustavila oskrbnika in vprašala zaradi nekih stvari, na kar je on točno in jasno odgovoril, da je vse v redu. Potem se je obrnila h gospem in predstavila mladeniča:

"To je naš mladi gost, gospod Ante Lacinger, pravnik, stricnik gospoda oskrbnika."

Lacinger se je dostojno poklonil vsem milostivim zapored, tetki Teri pl. Lazzi, gospe kapitanovi Delnegro, gospe pl. Albeni in gospi Margiti Ladičevi.

"Koliko časa boste pri nas ostali, gospod Ante?"

Prednica ga je zvala po krstnem imenu, ker ga je poznala še kot dečka, ki je zabajal k striem na počitnice.

"Prečastna gospa prednica, ne vem sicer natančno. Ali upam, da vsaj štirinajst dni."

"Prav! Le spočijete se tu, pozna se vam na licu, da ste se dosti trudili in utrli."

"Ni drugače, prečastna. Rigo-roz ni šala."

"Dobro," to se le pošteno odpočijte!"

Prednica mu je rahlo pokrimala, Lacinger se je dvorljivo parkrat poklonil vsem damam in krepkih, samozavestnih korakov odšel s striem.

Margita je pa gledala za njim, dokler ni izginil skozi vrata oskrbnikovega stanovanja.

Zanimivosti za farmarje.

Federalno posojilo farmarjem.

Nedavno je predsednik Wilson podpisal Federal Farm Loan Act, o katerem so gotovo že vsi farmarji slišali oziraj čitati, zato ne bomo na dolgo in široko razkladali, temveč naj le na kratko povemo.

To je gotovo najbolj — kot bi Amerikane rekli — revolucionaren del farmarskega zakonodajstva, kar jih je bilo dozdaj v tej deželi.

Prerokovati sicer ni posebno varno, vendar smemo reči, da ta postava bo docela spremenila dosedajno metodo, po kateri so farmarji dobivali denar na posodo. Zdaj ne bo farmar več odvisen od onega, ki mu je denar posodil, kot je bilo dozdaj. Zdaj bodo farmarji lahko sami odločevali v lastnih posojilih, bodo lahko sklenili in odredili, kdaj in kako jih bodo plačali in po kakih obrestih jih bodo imeli.

Zdaj se bo lahko deset ali več farmarjev združilo in si bode izposodilo denar cenejšo kot bi ga mogel dati na posodo John D. Rockefeller; za jamstvo bodo stale njihove hiše in zemlje. To bo moglo z ozirom na dva dejstva: Prvič, ker bodo bondi Federal Land Bank-e pod kontrolo vlade Združenih držav; in drugič pa, ker bodo taki bondi prosti federalnih, državnih, mestnih in lokalnih taks. Naše mnenje je, da bodo imeli taki bondi pred vsemi, ali vsaj pred večino, prednost, namreč, da se bodo lahko prodajali, če radi tega, ker so pod kontrolo vlade Združenih držav, in drugič, ker so prosti vsakih davkov.

Postava tudi določa, da se ne bo smelo na posojila naložiti večjih obrestih kot en odstotek višje kot se jih bo dajalo na bonde. Toraj bo največ, kar bo moral farmer plačati za svoje posojilo, pet odstotkov.

Postava zdaj določa, da si farmer ne more več sposoditi kot \$10,000 in ne manj kot \$100. V obeh slučajih se postopa z dolžnikoma enako.

Naj navedemo primere, da bo jasno, kakšna je ta metoda.

Recimo, da imate vi farmo, katere zemlja je vredna \$6,000 in posloplja pa \$2,500. Postava pravi, da si morete posoditi le 50 odstotkov one svote, kolikor je vredna vaša zemlja; toraj v vašem slučaju morete dobiti na zemljo \$3,000; na posloplja morete dobiti pa 20 odstotkov. Toraj v vašem slučaju \$500, ali skupaj \$3,500.

Nekateri farmarji pravijo, da to ni prav, da se da na posloplja samo 20 odstotkov one svote, kolikor je vredna posloplja. Po našem mnenju je pa za farmarje to ravno dobro, kajti to pomaga farmarju, da nima na hiši vedno mortgage-a. Naprimer, ako vi vašo farmo cenite \$6,000 in vaša posloplja \$2,500, bi vam bilo sveto, vati, da ne nakladate mortgage-a na vašo posloplja, temveč rajši na zemljo. To se pa more zgoditi, da na vašo posloplja sploh ne jemljete posojila, temveč samo na zemljo. V vašem slučaju si morete potemtakem sposoditi le \$3,000.

Ako bi hoteli vi dobiti tako posojilo, bi morali najprej iti okoli vaših sosedov farmarjev, seveda lahko se tudi oddaljani sosed, in

jih najdete devet, ki so pripravljeno vzeti kako posojilo na svojo zemljo. Takih se gotovo vedno lahko dobi, kajti redki so, da ne bi imeli kakke mortgage-e za plačati. Vsak tak, ki ima na svoji zemlji ali na svoji hiši mortgage, bo vam gotovo takoj prav dal in bo vel posojilo, kajti gotovo bo rajše dva ali tri odstotke manj plačeval obresti kot jih mora zdaj. Skoro ni dvoma, da ne bi mogli dobiti devet farmarjev v vaši okolici.

Kakor hitro pa imate skupaj deset mož ali več, lahko takoj sposo-ročite zakladniškemu tajniku v Washington, D. C. (Secretary of the Treasury), ki vam bo takoj vse potrebno preskrbel. Najprej vas bo odvedel, kako morate formirati vašo družbo, nakar bo sporočil glede vas Farm Loan Boardu, ki vam bo takoj poslal neke pole za izpolnit in vse podrobnosti, kako se je vam ravnati.

Traktorji.

V Fremontu, Nebraska, so imeli letos za farmarje veliko razstavo traktorjev. Kljub temu, da se je razstava vršila sredi največjega dela, je prišlo tja vseeno okoli devetdeset tisoč farmarjev. Niso prišli tja za zabavo, temveč prišli so po opravlku, kajti prepričati so se hoteli, ako je to mogoče, da bi kak stroj, ki ga goni motor, mogel opravljati delo živine.

Uspeh te razstave je pokazal v jasni luči, da se ameriški farmarji zanimajo za stroje.

Iz vseh krajev se vedno poroča, da se skoro pri vsaki farmarski seji razpravlja o strojih.

Skoro vsak farmar se zanima za stroje. Kmalu bo prišel čas, ko ne bo nobenega konja več na farmah; no, recimo, da bodo redki.

Eden najvažnejših strojev za farmarje postaja zadnje čase gotovo traktor, t. j. stroj, ki nado-mešča živino pri čiščenju zemlje.

Prihodnjic, ko bomo zopet pisali "Zanimivosti za farmarje", bomo kaj več spregovorili glede razstave v Fremontu.

Stroji za molsti krave.

Dandanes so mehanični stroji za molžnjo krav zelo v rabi, zlasti zategadelj, ker se s tem velikokrat prepreči pomanjkanje delavcev, dalje je pa tudi dobro zato, da ni treba plačevati delavcev, katere bi se sicer moralo. Ta stroj je z ozirom na to zlasti velikega pomena za farmarje, ki ji njih glavni business živinoreja in mlekarstvo.

Harold N. Humphrey, znanstveni asistent zveznega urada za go-spodarstvo na farmah, je sestavil statistiko, iz katere je razvidno, da se v državi New York poslužuje izmed 109ih velikih mlekarških farmarjev šeststideset molznih strojev; izmed 160ih velikih farmarjev v Ohio-u in Michiganu jih ima pa nad 100 v rabi te koristne stroje.

V državi New York se devetdeset odstotkov farmarjev peča večinoma z mlekarstvom. V Ohio-u, Michiganu in Illinoisu pa posvečajo farmarji polovico svojega dela za mlekarstvo, drugo polovico časa pa za druga dela. To je namreč vse splošno.

Mr. Humphrey pravi, da, ako se kravo z roko molze, vzame molzenje več časa kot pa recimo hranjenje in čiščenje. Ako ima farmar veliko krav, potem je skoro primoran, da si nabavi molzni stroj, kajti brez njega mu skoro ni mogoče izhajati. Navadno se porabi, ako se molze z roko, sedem do osem minut, ako se pa poslužuje stroja, je lahko gotov z eno kravo v štirih ali petih minutah. Stroj kravam popolnoma nič ne škoduje.

Kako se kuha medica.

Rojak J. H. iz Sheboygana, Wis., nas je naprosil, da bi mu dali navodila, kako se kuha medica.

Ustrezaje njegovi želji, mu dajmo naslednja navodila:

Za medico se porabi vsak med, ki tudi sicer ni za rabo. Vse, kar je z medom namazano, kakor roke, posode, orodja, izpraznjeno sateje i. dr., se umije in izplakne z vodo, najbolje z gorko, ki se shrani za kuhanje medice. Medo

dobite "GLAS NARODA" akosi štiri mesece dnevno, izvirni nedej in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobita tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 634 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donosi dnevno poročila z boji in razne ali. ka. Sedaj ga sleherni dan razpoloženo. Ta številka nam govori, da je letalo razljudeno. Vse ostanke leta je organizirano in vseh v glavnem

na voda mora biti, da bo medica dobra, tako gosta, da na vrhu plava sveže jajce, ki se v čisti vodi sicer potopi na dno. Na en del medu se računa šest delov vode.

Tako nabrana medena voda se toraj kuha v kotlu ali drugi posodi toliko časa, dokler se ne peni. Pena se posmema med vrenjem neprenehoma s penavko. Ako ne izmetava nobenih pen več, se dene v plateno vrečico ali v mošnjiček stolčnega cimeta, klinčkovih žbic, zrezanih pomarančnih olupkov, če hočete tudi muškatovega evetja in oreščka, nekoliko žefrana, limbergarja ali popra, kolikor se vam zdi; vrečica se obteži s kamencem, da se potopi. Vmes se dene tudi hmelja, ki napravi medicino trpežnejšo. Če se predolgo kuha, medica premočno kipi in dobi zoprno sladkobo.

Ko je medična voda tako zavrela, jo odvedite brez nesnage, ki se je na dnu usedla, v leseno posodo in jo pustite, da se shladi. Potem jo napolnite v sodčke ter jo spravite v klet, da kipi, ali kakor navadno pravimo, da dela. Mošnjiček z dišavami visi lahko še notri. Po tri do pettedenskem kipežu je medica gotova in pitna. Čim starejši prihaja, tem boljše je. Po končanem kipežu vzamete mošnjiček z dišavami, ko ste ga iztisnili, ven, napolnite sodček do vrha in ga pustite še nekaj dni odprtega, da izneče vso nesnago do čistega.

Končno zabijete sodček z veho in ga pustite ležati. Jagode, maline, češnjake i. dr. ji dajo prijeten okus.

Ravno taka medena voda, kakor se pripravi za medico, da tudi dober kis, če se jo zavre, vlije vanjo nekoliko kisa in pusti na solnce ali v gorkem prostoru pokopeti. Žnjim ravnamo tako, kakor z drugim kisom.

Pozor, slovenski farmarji!

Odložili smo se, da bomo vsak teden prinašali nekaj člankov, t. j. kajoliš se farmarstva. Upamo, da bomo s tem našim naročnikom in čitateljem-farmarjem vstregli.

Tempotom prosimo tudi naše slovenske kmete v Ameriki, da nam pošljejo kake dopise o življenju in delu ter izkušnjah na farmah, kajti taki dopisi so zlasti za novejše farmarje zelo poučljivi.

ZENITNA PONUDBA.

Jaz sem fant star 25 let in se želim seznaniti s Slovenko od 17 do 20 let staro. Želim, da je dobrega značaja in da zna tudi nekoliko angleški jezik; na denar se pa ne oziram. Jaz imam hišo in zraven dva lota. Lepa prilika za pravo dekle. Upošteva se le resne ponudbe. Pišite in priložite svojo sliko.

Albert Wokar, 10405 Way Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR, SLOVENSKI BRIVCI!

V najem se odda pod jako ugodnimi pogoji nova moderna brivnica v sredini slovenske naselbine Alexander, Canonsburg, Pa. Izurjenemu brivcu se obeta sijajna bodočnost. Za natančna pojasnila pišite na:

John Podboj, Canonsburg, Pa. Bex 365, (21-22-9)

ISČE SE DELAVCE.

Delavni čas 6, 8 in 10 ur na dan. Zasluži se od \$2.25 do \$4.00 na dan. Plača je od dneva ali pa tudi od kosa. 10% (bonus) pri boljši pri stalnem celomesečnem poslu. Samo stalni delavci naj vprašajo. Velika slovenska naselbina.

Kohler Co., (21-9-4-10) Sheboygan, Wis.

DELO DOBI

izurjen brivec, Slovenec ali Hrvat. Primerna plača. Katerega veselji priti v Waukegan, Ill., naj piše na:

Peter Popit, slovenski brivec, 1018 Lenox Ave., North Chicago, (21-27-9) Ill.

RAZGLAS.

Vsi oni, ki so bili pri meni v Sheffield, Pa., ter so rabili mojo Box številko 400, prosim, da se mi javijo, ker imam tu nekaj pisem in jih ne vem kam odposlati.

Frank Stefančič, Ore Hill, Pa. Box 25, (21-22-9)

dobite "GLAS NARODA" akosi štiri mesece dnevno, izvirni nedej in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobita tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 634 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donosi dnevno poročila z boji in razne ali. ka. Sedaj ga sleherni dan razpoloženo. Ta številka nam govori, da je letalo razljudeno. Vse ostanke leta je organizirano in vseh v glavnem

na voda mora biti, da bo medica dobra, tako gosta, da na vrhu plava sveže jajce, ki se v čisti vodi sicer potopi na dno. Na en del medu se računa šest delov vode.

Tako nabrana medena voda se toraj kuha v kotlu ali drugi posodi toliko časa, dokler se ne peni. Pena se posmema med vrenjem neprenehoma s penavko. Ako ne izmetava nobenih pen več, se dene v plateno vrečico ali v mošnjiček stolčnega cimeta, klinčkovih žbic, zrezanih pomarančnih olupkov, če hočete tudi muškatovega evetja in oreščka, nekoliko žefrana, limbergarja ali popra, kolikor se vam zdi; vrečica se obteži s kamencem, da se potopi. Vmes se dene tudi hmelja, ki napravi medicino trpežnejšo. Če se predolgo kuha, medica premočno kipi in dobi zoprno sladkobo.

Ko je medična voda tako zavrela, jo odvedite brez nesnage, ki se je na dnu usedla, v leseno posodo in jo pustite, da se shladi. Potem jo napolnite v sodčke ter jo spravite v klet, da kipi, ali kakor navadno pravimo, da dela. Mošnjiček z dišavami visi lahko še notri. Po tri do pettedenskem kipežu je medica gotova in pitna. Čim starejši prihaja, tem boljše je. Po končanem kipežu vzamete mošnjiček z dišavami, ko ste ga iztisnili, ven, napolnite sodček do vrha in ga pustite še nekaj dni odprtega, da izneče vso nesnago do čistega.

Končno zabijete sodček z veho in ga pustite ležati. Jagode, maline, češnjake i. dr. ji dajo prijeten okus.

Ravno taka medena voda, kakor se pripravi za medico, da tudi dober kis, če se jo zavre, vlije vanjo nekoliko kisa in pusti na solnce ali v gorkem prostoru pokopeti. Žnjim ravnamo tako, kakor z drugim kisom.

Pozor, slovenski farmarji!

Odložili smo se, da bomo vsak teden prinašali nekaj člankov, t. j. kajoliš se farmarstva. Upamo, da bomo s tem našim naročnikom in čitateljem-farmarjem vstregli.

Tempotom prosimo tudi naše slovenske kmete v Ameriki, da nam pošljejo kake dopise o življenju in delu ter izkušnjah na farmah, kajti taki dopisi so zlasti za novejše farmarje zelo poučljivi.

ZENITNA PONUDBA.

Jaz sem fant star 25 let in se želim seznaniti s Slovenko od 17 do 20 let staro. Želim, da je dobrega značaja in da zna tudi nekoliko angleški jezik; na denar se pa ne oziram. Jaz imam hišo in zraven dva lota. Lepa prilika za pravo dekle. Upošteva se le resne ponudbe. Pišite in priložite svojo sliko.

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
katero prirede
SLOVENSKI FANTJE
v Waukeganu in N. Chicagu, Ill.,
v soboto 23. septembra
v dvorani rojaka Math. Slana
na 10. cesti.

Pričetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za fante \$2.00, oženjeni pa \$1.00; dame so vstopninske proste.

Ker je čisti dobiček namenjen v korist Slovenskega Narodnega Doma, zato vljudno vabimo vse rojake in rojakinje iz Waukegana in North Chicaga, da se naše plesne veselice kolikor mogoče v obilnem številu vdeležijo, za kar se že vnaprej zahvaljujemo. Za sveže pivo in dober prigrizek bo skrbel za to izvoljeni odbor. Igrala bo slovenska godba in vsakemu bo dana prilika, da se zavrti.

Toraj, rojaki, ne pozabite se vdeležiti dne 23. septembra 1916. Fantovski odbor.

Kje je moja hči MARIJA ZORMAN? Če kdo ve, kje se nahaja, prosim, naj mi naznani nje naslov, ali naj se pa sama javi. John Zorman, Box 448, Davis, W. Va. (21-22-9)

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobil vedno pri:
IVAN PAJK,
456 Chestnut St.,
Pisite po cenik. 27

Star zdravnik
Mullin
specijalist moških bolezni zadnjih 35 let.

Ni vprašati kaj vam manjka — zdravljene potrebujete. Povejte staršemu zdravniku svojo bolezen. Ni vprašati kaj je, on bo vas odpravil ako je ozdravljivo. Nizke cene, najboljši pomoč zagotovljena po moji dolgi uslužbi. Vabim vas za brezplačno preiskavo. 469 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa. nasproti polte

Alphonse Daudet:

SAPPHO.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

15

(Nadaljevanje).

Jean ni odgovoril. — Mahoma se je bil iznebil vseh predsodkov in napravil trden sklep.

Ko sta odhajala ju je kipar poklical nazaj in jima pokazal fotografijo.

— Poglejta, kako je lepa! — Čudno, da more biti ženska tako lepa.... Človek bi pokleknil pred njo.... Poglejte te noge, to postavo! —

Strašno je bila razlika med starim kiparjem in fotografijo smejajo se mlade deklice.

DVANAJSTO POGLAVJE.

— Ali si ti?... Zakaj si tako zgodaj prišel? — Fanny je prišla iz vrta ter prinesla poln predpasnik jabolk. — Začuden ga je pogledala in vprašala:

— Kaj pa je? — Nič, nič. — To je od vremena.... To je od solca. — Kaj če bi šla nekoliko na izprehod skozi gozd?

Veselo je vzkliknila: — Seveda! Seveda! — in ga objela. — Napravila se je in odšla žnjim.

On bi se bil najraje že sredpota vrnil in ji doma vse povedal. — Bal se je škandala, ker je vedel, da bo zelo upila.

Mimo hiše, kjer sta stanovala Hettema, sta šla zelo oprezno, boječ se, da bi se jima kdo ne pridružil.

Bil je krasen večer. — Zadnji žarki zahajajočega solca so ob svetlevali pokrajino.

Ker je bila pot ozka, je šla ona naprej. — Jean je gledal njeno obnošeno obleko in pošvedrane čevlje. — Prve mesce jo je dobro oblačil, zadnji čas se je pa zelo zamurila. — V Pariz ni zahajala več, za doma je pa rekla, da je dobro tako.

Neprestano je premišljeval: — Ali je to pravi trenutek? — Ali naj začnem, ali naj rečem? — Manjkalo mu je poguma. — Vodil jo je še globokeje v gozd, kot vodi ropar svojo žrtve.

Sredi gozda je obstala in rekla: — Ali bi ne bilo dobro, če bi se nekoliko odpčila? — Sedla sta na posekano debla.

— Kako lepo je tukaj — je rekla — in ga hotela poljubiti na vrat. —

On se je umaknil in jo prijel za roko. — Kaj je? — Kaj je? — ga je vprašala preplašeno.

— Slaba novica, moja ljubica. — Hedouin, saj veš, moj prijatelj, kateremu sem bil prepuščen mesto, je nenadoma obel.

Gledal je v tla in lagal. — Kdaj boš pa odpotoval? — Še nocoj.... Še to noč.... Zatem je nadaljeval s polslušnim tresočim glasom: — Najprej bom šel na svoj dom. — Tam bom ostal dve uri in dan. — Zatem bom odpotoval v Marseille in odtam z ladjo naprej.

— Dovolj, dovolj! — je zakričala in vstala. — Nikar ne laži... nikar ne misli, da sem tako neumna.... Poročil se boš.... Tvoji ljudje te že dolgo časa silijo k temu in zdaj so te prisilili.... Kaj ne, da se boje, da ti bom jaz branila. — Ne, ne, niti v glavo jim je sme past kaj takega. — Izbral si si nevesto po svoji volji in svojem okusu. — In zato, da si šel k njej, sem ti še izkrala kravatno.... Moj Bog, kako neumna!

Zasmejala se je divje in bolestno. — Pri tem je pa pokazala dve vrsti svojih krasnih zob, na katere je bila tako zelo ponosna.

— Poslušaj. — je rekla in jo zopet posadila na bruno.... Seveda oženil se bom.... Saj veš, da je to želja mojega očeta.... Toda, ali moreš ti kaj zato, da moram odpotovati?

Iztrgala se mu je iz naročja in začela kričati: — In da si mi to povedal, si me peljal v temen gozd?.... Že vsaj ne bodo slišali, če bo kričala — si misli sam pri sebi.... Ne, ne, le poglej: niti vzdihnem ne, nobene solze ni v mojih očeh. —

Takih lepih dečkov kot si ti, sem se v resnici že naveličala.... Le pojdi, le pojdi.... Uverjen bodi, da ne bom prišla za teboj.... Le daleč odpotuj, in se skrij s svojo lepo ženo.... Hm, lepo ženo!.... Gotovo je grda kot greh. — Ljudje so ti jo izbrali, najbrže nimajo nobenega okusa.

Ni se mogla več premagovati. — Ko je uporabila vse, s čemur bi se zamogla razžaliti, je začela jecati: — Strahopetnež!.... Lažnjivec.... Pfu!.... Sram te bodi!

Jean jo je poslušal, ne da bi ji ugovarjal, da ga je zmerjala.... Boljše je, kot da bi jokala in klečala pred njim.

Nenkrat je pa utihnila. — Pokleknila je predenj, položila mu je glavo v naročje. — Celo njeno telo je pretresel pridružen jok.

Jean je slišal samo besede: — Oprosti.... odpušči.... milost.... tako strašno te ljubim.... samo tebe edinega imam.... Moja ljubica, moje življenje.... nikar ne stori tega.... Ne hodi od mene.... ne hodi.... Moj Bog, kaj se bo zgodilo z menoj?

Nekaj se mu zganilo v sreu.... Da, ravno tega se je bal.... Tudi njemu so se zalesketale solze v očeh.

— Toda, če moram odpotovati.... sliši, da moram. — Vstala je in zakričala, da je odmevalo po temnem gozdu: — Ostanj.... Daj, da te ljubim!.... Ali misliš, da te bo mogla kaka druga tako ljubiti kot te ljubim jaz?.... Saj imaš še čas za poroko, saj si še mlad.... Jaz bom kmalo umrla....

Hotel je vstati in ji povedati, da so vse njene prošnje zastoj. — Toda ona je pokleknila v blato in z vso silo objela njegove noge.

Klečeča pred njim je hotela upihati iskro oledenele ljubezni. Pripovedovala mu je o prvih dneh njune ljubezni, o krasnih nedeljkih popoldnevih.... Prigledala mu je, da ga zdaj še stokrat bolj ljubi kot da je ljubila tedaj.

In ko mu je to pripovedovala, so ji polzele debele solze po licih. — Oh, reci, da ni resnica.... Pripoznaj, da se šališ.... Ne, ne, saj to ni mogoče, ni mogoče....

Toda rabelj ni bil veliko močnejši od svoje žrtve. — Nič bolj se ni bal njene jeze kot njenega ljubimkanja.

Toda kako naj se ubrani pred tem obupom, pred tem jokom, ki napolnjuje cel gozd in zamira na mirni površini samotnega jezera? — Vedel je, da bo trpel, toda niti slutiti ni, da bo njegovo trpljenje tako veliko.

Vso moč svoje nove ljubezni je moral uporabiti, da je ni dvignil kvišku in zašepetal: — Pomiri se.... Saj bom ostal....

Koliko časa sta sedela na posekanem deblu? — Videla sta le še gorjaj rob zahajajočega solca.

In v miru se je zagledal v njen mrtvaško blede obraz, v napolodprta usta, iz katerih so vreli vzdihli in prošnje.

Ko je legla noč na zemljo, je stokanje nekoliko pojenjalo. — Fanny je samo še jokala.

Zapilal je mrzel veter, v vejah je zašumelo. —

— Idiva — je rekel Jean. — Čas je že.

Vstala je in ne naslonila nanj kot slaboten otrok. — Zdelo se mu je, da se boji moža, kateri se je bil pred par trenutki izkazal tako močnega.

Na poti proti domu ju je srečala Hettema. —

— Ali sta šli, kako je nekaj jokalo v gozdu? — ju je vprašala. — Jokalo je in utihnilo.... kot žival, ki se ji zasadi nož v vrat.... Čudno, da nista ničesar slišala?

Na to vprašanje nista odgovorila. —

Na ovinku je Jean obstal. —

— Ostanj pri večerji — je zašepetala tiho in proseče. — Vlak je že odšel.... Ob devetih se lahko odpelješ.

Po kratkem obotavljanju je odšel žnjo. — Soba je bila gorka, na mizi je bila že juha.

— Torej ste prišli? — je rekla služabnica. — Ko jo je pa pogledala natančno v obraz, je vzkliknila: — Moj Bog, kakšni ste!.... Fanny je izgledala kot da bi bila za deset let starejša. — Oči so ji bile podplute s krvjo, njena obleka je bila blatna in umazana. — Bila je kot vlačuga, ki beži pred policijo.

— Zapustil me bo.... poročil se bo.... je zašepetala in omahnila v naslonjač.

Medtem sta prišla tudi Hettema in njegova žena. —

Molče so pojedli. —

— Devet je ura — je rekel Jean in vstal. — Pozdravljena.... Pisal ti bom.

(Dalje prihodnjič).

Raznoterosti.

Ludovik XI. in astrolog.

V mestu Peronne je moral leta 1468. francoski kralj Ludovik XI. (1463-1483) podpisati zanj precej sramotno pogodbo. Predno se je pa napolnil tja, je vprašal za svet svojega astrologa Galeotti, kaj naj naredi. Galeotti pravi: "Velicanstvo, vse bo šlo dobro". — Ko se je kralj vrnil iz Peronne, je kar besnel. Poklical je Tristana, prvega francoskega maršala, znanega grozoviteža. Reče mu: "Prijatelj moj, Galeotti je v moji sobi. Čez par minut g abom peljal mimo Tebe nazaj v vežo. Dobro me poslušaj, kaj bom govoril, ko se bova poslavljala. Če mu rečem: Nebesa so nad nama. — tedaj ga daj takoj obesiti; če mu pa rečem: Pojdi v miru. — tedaj glej, da mu ne skrivš niti lasu". — Kralj gre nazaj v svoj kabinet, Galeotti ga čaka bolj mrtev kot živ. — "Dobro, gospod astrolog!", pravi kralj z zaničljivim posmehom. "Vi, ki tako dobro poznate bodočnost, povejte mi, kdaj bode umrl?" — Galeotti se zasveti. — "Velicanstvo, natančno Vam ure ne morem označiti, vem samo toliko, da bom umrl tri ure pred Vami." — Zadostovalo je. — Kralj ga pelje skozi predsobo, mu stisne prijateljski roko in neprestano ponavlja: "Pojdi v miru! Pojdi v miru!" In vselej pomenljivo pogledal Tristana, da bi se ta morda ne zmotil.

Petroleja

so dobili v Združenih državah Severnoameriških leta 1909 24.28 milijonov ton (tona: 1000 kg), na Ruskem 8.85 milijonov, v Galiciji leta 1910 1.76 milijonov, v Rumuniji leta 1910 1.35 in v indonizejskih kolonijah 1914 1.474 milijonov ton.

Papež in napad na Benetke.

Benetke, Italija, 19. septembra. Beneski patriarh je danes dal v javnost papeževo pismo, v katerem pravi Benedikt, da mu je avstrijski napad na beneske cerkve sv. Janca zadal "hude rane v sreu".

Novi vojni davki v Švici.

Bern, Švica, 19. septembra. — Švicarski zvezni svet je danes odobril načrt za nove davke na vojne dobičke. Nova davčna postava pride v veljavo 1. januarja 1917.

Dr. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdravilnih tajnih moških boleznih. Svoje ali zdravniško pjenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mogoče ali nevarne bolezni po telesu, grsu, zapadajoče lasi, bolečine v vratu, pridite in izpiti vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalaga. Izgube semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavce ali tripre in tudi vse druge posledice, ki nastanejo, radi izrabljavanja semena. Kakor hitro opazite, da vam po nevarne moška zmoglost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam to bom noproj povrnil. Bolezni krvi, ki vodi le mahuje, zdravim v kratkem času, hidrati ali kilo zdravim v 30 urah in skor brez opazanja.

Bolezni mahuje, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju voda, zdravim s gnetenjem. Nevarnost, trganje, bolečine, otekanje, srbečica, škrofo in druge kašne bolezni, ki nastanejo včasih po krvi zdravim v kratkem času in ni potrebno iskati. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. ujutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. ujutraj do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne. 6 popoldne doma. — Prihodni teden — na poslabšo lino in število!

Denarne pošiljke za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, da dar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako cmogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker akir bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

HARMONIKE

podal kakršnekoli vrste izdelumov in popravilam po najnižjih cenah, a de lo trpečno in zanesljivo. V popravu smiseljivo vsakdo pošlje, ker sem 18 let tukaj v tem poslu in sedit v svojem lastnem domu. V popravah vsamem kvanjske kakor vse druge harmonike ter računam po deit koršino kdo zahteva bres nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Najzanesljivejša zvesto na šenske lase, kakor tudi na moško brado in brado. Od tega meseca razvijajo v Štiti krasni krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moški krasni brki in brado in vedno odpirali in odprli. Bermetom, kamilol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v obeh dneh popolnoma odstranimo, rane, opetke, bole, ture, krasne in graste, polne noge kurje oči, očišči in par dneh popolnoma odstranimo. Kdor bi med zdravljenjem uspešno rabil mo jancim za \$5.00. Pisite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastopnik.

JACOB WANDER, 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR!

Podpisani prodam svoje posestvo, to je hiša s tremi stanovanji in kletjo. Hiša je stara šele osem let in je pozidana iz cementnih blokov. Vsako stanovanje ima svoje stranišče in za vse skupaj je ena kopalna soba. Hiša leži blizu tovarni, katere se v slabih časih priločno dobro obratujejo ponoči in podnevi. Vežnja v Milwaukee stane 7 centov, do tovarni je 5-8 minut, v solo pol bloka, v cerkev 7 minut, v krmo pa še bliže. (Terbovčev Tone je že popisal to naselbino, kjer se pociu pije — 5 centov pajnt.) Ta prilika stane \$2,800. Polovico takoj in ostalo na obroke. Jaz nameravam odpotovati v jesen v državo Missouri na farmo. Za podrobnosti pišite na lastnika:

Anton Skrbish, 613 Barnard Ave., Cudahy, Wis. (18-23-9)

Kad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ŽIM CESTA. Pred 2 in pol leti je bil na Yukon, Pa., in potem je šel v Pittsburgh, Pa., sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim, če kdo ve njegov naslov, naj ga mi javi. On je rodom Italijan. — Louis Metelko, Homer City, Luzerne Co., Pa. (19-21-9)

Dr. LORENZ,

4 specializirani moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ, 641 Penn Av. II. nadst. na ulice.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ure, zvečer v petkih od 9. do 12. ure, popoldne.

Nedelje od 10. do 2. popoldne.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v West Virginia in Pennsylvania naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh osirih na roko.

Vredniti.

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET WAUKEGAN, ILL.

PHONE 244

Zastopnik

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street.

New York, N. Y.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zaenljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada joča dela.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN

POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovaške in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderna opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za ceno vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

5119 ST. CLAIR AVE

CLEVELAND, O

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav, Velikost je 21 pri 28 palcih.

CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis kolikoga kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.